VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Valtioneuvoston kanslian tilinpäätös 2008

toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

VALTIONEUVOSTON KANSLIAN TILINPÄÄTÖS 2008

toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

Sisällys

1 JOHDON KATSAUS TOIMINTAAN ... 5

2 TULOKSELLISUUDEN KUVAUS ... 7
- 2.1 Toiminnan vaikuttavuus ... 7
- 2.2 Muut tulosprisman mukaiset tavoitteet ja mittarit ... 10
- 2.3 Toiminnallinen tuloksellisuus ... 12
  - 2.3.1 Tuotokset ja laadunhallinta ... 12
  - 2.3.2 Maksullinen toiminta ... 17

3 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN ... 18

4 SIIRTOMENOT ... 23

5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA NIIDEN ANALYYSI ... 24
- 5.1 Tilinpäätöslaskelmat ja niitä täydentävät liitteet ... 24
- 5.2 Tilinpäätöslaskelmien analyysi ... 40

6 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI JA VAHVISTUSLAUSUMA ... 43

7 MÄÄRÄAJOIN TEHTÄVIEN KOKONAISARVIOINTIEN TULOKSET ... 43

8 YHTEENVEDOT VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ ... 43

9 ALLEKIRJOITUKSET ... 44

10 OIKEUSKANSLERINVIRASTO ... 45

1 JOHDON KATSAUS TOIMINTAAN

Valtioneuvoston toiminnan kannalta merkittävää oli muun ohella EU:n perussopimuksen uudistavan Lissabonin sopimuksen eteneminen. Se oli vuoden loppuun mennessä hyväksytty 25 jäsenvaltion parlamentissa, joista ratifioimiskirjan oli tallettanut 23, Irlannin lisäksi ratifioimiskirjan talletus puuttuu Tšekiltä, Puolalta ja Saksalta. Suomi hyväksyi sopimuksen eduskunnassa 11.6.2008 ja tasavallan presidentti päätti ratifioimisesta ja vahvisti voimaansaattamislain 12.9.2008

Valtioneuvoston kansliassa toimivan talousneuvoston tarkastelussa olivat esillä useat hallituksen keskeiset strategiset linjaukset: uusi innovaatiostrategia, ilmasto- ja energiastrategian lähtökohdat sekä sosiaaliturvan kokonaisuudistus. Kansainvälistä finanssikriisiä ja sen seurauksia käsiteltiin yhtenä pääaiheena. Vuoden aikana valtioneuvoston kanslian toimesta julkaistiin selvitykset työpaikkojen vaihtuvuudesta ja Suomen kilpailukyvystä Kiinaan ja muihin matalapalkkamaihin nähden. Vuoden 2008 aikana valmisteltiin hallitusohjelman toimeenpanon seurantaa ja arviointia hallituskauden puolivälin tarkastelua varten sekä annettiin Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskeva selonteko eduskunnalle.

Kansliassa on valmisteltu ilmasto- ja energiapolitiikkaa käsittelevää tulevaisuusselontekoa. Siinä tarkastellaan sekä ilmastonmuutoksen hillintää että ilmaston lämpenemiseen sopeutumista. Tarkastelu ulottuu vuoteen 2050. Selonteko on määrä antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2009. Kertomusvuoden aikana julkaistiin yhdeksän taustaselvitystä sekä kahden selvityshenkilön raportit. Yhteiskunnan eri tahojen kuulemiseksi järjestettiin kaikkiaan 13 sidosryhmäpaneelia.

Valtioneuvoston kanslia asetti yhteiskuntapoliittisesti merkittäviä työryhmiä muun muassa valmistelemaan toimenpide-ehdotuksia metsäteollisuuden ja metsäsektorin pitkän aikavälin toimintaedellytysten parantamiseksi sekä välittömiä toimia kotimaisen puun saatavuuden turvaamiseksi.

Valtioneuvoston kanslian asettama työryhmä selvitti valtiosihteerijärjestelmän toimivuutta, ministereiden sijaisuusjärjestelmää (ml. vanhempainlomat) ja ministereiden esteellisyyden säätelyä sekä hallituksen kertomusten yhdistämistä. Selvitys valtiosihteerijärjestelmän kokemuksista toimitettiin peruslain toimivuutta arvioivan parlamentaarisen komitean käyttöön. Kanslia asetti hallitusohjelman mukaisesti työryhmän selvittämään valtion kriisijohtamismallin toteutumista uudistuvassa alue- ja paikallishallinnossa. Työryhmä antoi väliraporttinsa 30.4.2008. Edelleen asetettiin ministeriöiden edustajista koostuva työryhmä selvittämään valtionhallinnon viestintäsuosituksen uudistamista sekä kriisiviestinnän kansalaisportaalin kehittämisen jatkoa.

Valtion Kriisijohtamismallia kanslia kehitti edelleen saatujen kokemusten ja tehtyjen tutkimusten perusteella. Yksi harjoituksista liittyi EU:n kriisikoordinaatiojärjestelmän kehittämiseen. Syksyllä kanslia järjesti Suomen ja Ruotsin hallitusten kesken kriisinhallintaharjoituksen. Kriisijohtamismallin mukaisesti toimittiin tapahtuneissa erityistilanteissa, mm. Malagan bussiturmassa ja Kauhajoen kouluampumatapauksessa.

Valtioneuvoston kanslia toteutti Helsingin Yliopiston (HY) viestinnän tutkimuskeskus CRC:n kanssa tutkimuksen ”Joukkoviestimien kokemuksia valtionhallinnon viestinnästä”. Tutkimus on osa HY:n viestinnän laitoksen kanssa käynnistettyä hanketta valtionhallinnon viestinnän systemaattisen tutkimuksen ja seurannan toteuttamiseksi.

Kansliassa olevan valtion omistajaohjausosaston ensimmäinen vuosikertomus, jossa eduskunnalle raportoidaan valtion yhtiöomistuksen kehityksestä, omistajapolitiikasta ja omistajaohjaustoimista, ilmestyi syyskuussa. Joulukuussa valtion omistamat osakkeet kahdeksassa ei-strategisessa pörssiyhtiössä eli Kemira Oyj:ssä, Metso Oyj:ssä, Outokumpu Oyj:ssä, Rautaruukki Oyj:ssä, Sampo Oyj:ssä, Sponda Oyj:ssä, Stora Enso Oyj:ssä ja TeliaSonera AB (publ):ssa siirrettiin apporttiomaisuuteena valtion kokonaan omistamalle Solidium Oy:lle.

Valtioneuvoston kanslian merkkivuoden 1809 muistamisen valmistelua ja toteutusta varten vuonna 2007 asettama valtuuskunta ja toimikunta toteuttivat vuoden 2008 hanketta. Vuoden 2008 aikana oltiin järjestämässä Barents-aluetta käsittelevää seminaaria Oulussa, Suomalaisia historiapäiviä Lahdessa ja Kansainvälistä historiakonferenssia Hanasaaressa.

2 TULOKSELLISUUDEN KUVAUS

2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtioneuvoston kanslia on ministeriö, joka vastaa pääministerin johdolla hallitusohjelman toimeenpanon valvonnasta ja avustaa pääministeriä valtioneuvoston johtamisessa. Valtioneuvoston kanslia vastaa Suomen EU-politiikan yhteensovittamisesta ja käsittelee EU:n kehittämistä. Valtioneuvoston kanslia turvaa kaikissa olosuhteissa pääministerin ja hallituksen toimintaedellytykset. Valtioneuvoston kanslian toimialaan kuuluu myös valtionyhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden yleinen omistajapolitiikka.

Valtioneuvoston kanslian tulevaisuuskuvan mukaan Suomi on hyvinvointiyhteiskunta ja kansainvälinen menestyjä. Tämän varmistavat parlamentaarisen demokratian toimivuus, vakaa valtionjohto sekä jatkuva kehittyminen. Valtioneuvoston kanslia on valtioneuvoston ja hallinnonalojen yhteistyön edistäjä sekä valtioneuvoston ja pääministerin johtamisvälineiden kehittäjä.

Kanslian arvot ovat asiantuntemus, avoimuus, dynaamisuus ja vastuullisuus.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

1. **Valtioneuvoston kanslia seuraa hallitusohjelman keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä kokonaisuutena niin, että hallitus pystyy päättämään tarvittavista politiikkatoimista hyvän tiedon pohjalta ja oikea-aikaisesti.**

   Valtioneuvoston kanslia valmisteli hallitusohjelman toimeenpanon seurannan ja arvioinnin hallituskauden puolivälin tarkastelua varten. Ministeriöitä ja politiikkaohjelmia ohjeistettiin arviointiaineiston tuotantoon. Saadusta aineistosta koottiin Hallituksen strategia-asiakirjan seurantaraportti. Raportti oli pohjana hallituksen iltakoulukeskustelulle ja ns. politiikkariihille helmikuussa 2009. Riihtä varten laadittiin ministeriöissä ja kansliassa lisäksi erityisiä teemapapereita.

   Hallitusohjelman seurantaa kanslia tuki järjestämällä arviointitilaisuuksia hallitusohjelman keskeisistä poikkihallinnollisista teemoista. Erityisen analyysin kohteena oli syrjäytymiskehitys ja syrjäytymisen ehkäiseminen. Vuoden alussa järjestettiin muun muassa poliittisten päättäjien, virkamiesjohdon ja tutkijakunnan yhteinen laaja seminaari, jossa keskityttiin hallituksen politiikkaohjelmien keinoihin syrjäytymisen ehkäisemisessä. Syrjäytymisteemasta kanslia valmisteli kokoavan raportin hallituksen käyttöön. Tämän ohella seminaareja järjestettiin tuottavuusohjelmasta, sektoritutkimuksesta ja osaavan työvoiman saatavuudesta.

   Kanslia käynnisti yhdessä Tilastokeskuksen kanssa hankkeen, jossa kehitetään erityisesti poliittisten päättäjien käyttöön yhteiskunnallisen kehityksen ydinindikaattorit sisältävä palvelu. Tutkittuun tietoon perustuvaa päätöksentekoa edistettiin järjestämällä yhteistyössä sektoritutkimuksen neuvottelukunnan kanssa aiheeseen liittyvä kansainvälinen seminaari.

   Valtioneuvoston kanslian johdolla valmisteltiin valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskeva selonteko, joka annettiin eduskunnalle alkuvuodesta 2009.

2. **Valtioneuvoston kanslia huolehtii siitä, että poliittisilla päätöksentekijöillä on käytettävissään ennakointitietoa, joka mahdollistaa pitkän aikavälin politiikan suunnittelun.**

   Valtioneuvoston kanslia on asettanut hallituskaudeksi eli vuoteen 2011 valtioneuvoston ennakointiverkoston, joka toimii ministeriöiden ennakoinnin yhteistyölinkkinä ja koordinaattorina. Verkoston puheenjohtajuus kiertää, kertomusvuonna puheenjohtaja oli opetusministeriöstä ja varapuheenjohtaja työ- ja elinkeinoministeriöstä. Verkoston pääsihteeri on valtioneuvoston kansliasta. Verkoston työskentelyn keskeisinä tavoitteina on ennakointitiedon parempi vaikuttavuus päätöksenteossa sekä ministeriöiden ennakointityön parempi yhteensopivuus. Vuonna 2008 ennakointiverkosto valmentautui ministeriöille yhteisen toimintaympäristökuvauksen laadintaan.

3. **Valtioneuvoston kansliassa valmistellaan ilmasto- ja energiapolitiikkaa käsittelevä tulevaisuusselonteko.**

   Valtioneuvoston kanslia jatkoi hallitusohjelman linjauksen mukaisesti ilmasto- ja energiapolitiikkaa käsittelevän tulevaisuusselonteon valmistelua. Työtä johtaa hallituksen ilmastopoliittinen asiantuntija ja ohjaa ympäristöministerin puheenjohdolla toimiva ministerityöryhmä. Tulevaisuusselonteon tavoitteena on palvella eri tahoilla tehtävää päätöksentekoa. Selonteko tulee linjaamaan pitkän aikavälin ilmasto- ja energiapolitiikkaa ja esittämään toimenpide-ehdotuksia. Selonteon tarkastelu ulottuu vuosisadan puoliväliin asti ja tarvittaessa pitemmälle, ja se kattaa sekä ilmastonmuutoksen torjunnan että sen vaikutuksiin sopeutumisen. Selonteossa tullaan tarkastelemaan energiantuotannon lisäksi energian käyttöä, liikennettä ja metsien roolia kasvihuonepäästöjen hillitsemisessä sekä muita päästöjen kannalta keskeisiä aloja. Tulevaisuusselonteon näkökulma on paitsi kansallinen myös globaali.

   Selonteko on määrä antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2009. Kertomusvuoden aikana kanslia julkaisi yhdeksän taustaselvitystä sekä kahden selvityshenkilön raportit. Yhteiskunnan eri tahojen kuulemiseksi kanslia järjesti kaikkiaan 13 sidosryhmäpaneelia. Vaasan asuntomessujen yhteydessä pidettiin seminaari, jossa esiteltiin kasvihuonekaasujen päästöjä vähentäviä asumisen ratkaisuja, ja myöhemmin syksyllä vastaavanlainen seminaari liikenteen ratkaisuista. Kansliassa käynnistettiin vaihtoehtoisia kehityspolkuja vuoteen 2050 hahmottava skenaariotyö.

4. **Valtioneuvoston kanslia luo edellytykset yhteisen faktapohjan syntymiselle ja hedelmälliselle dialogille keskeisten talouspolitiikan vaikuttajatahojen välillä talousneuvostossa.**

   Kansliassa toimiva talousneuvoston sihteeristö laati talousneuvostolle ohjelman ja huolehti sen toteuttamisesta. Talousneuvoston tarkastelun kohteena oli mm. uusi innovaatiostrategia, ilmasto- ja energiastrategian lähtökohdat sekä sosiaaliturvan kokonaisuudistus. Kansainvälistä finanssikriisiä ja sen seurauksia käsiteltiin yhden kokouksen pääaiheena. Esillä olivat myös työpaikkojen vaihtuvuus, aikuiskoulutusuudistus, Lissabonin strategia sekä Venäjän taloudellinen tilanne. Vuoden aikana julkaistiin selvitykset työpaikkojen vaihtuvuudesta ja Suomen kilpailukyvystä Kiinaan ja muihin matalapalkkamaihin nähden.

   Talousneuvoston sihteeristö laati kertomusvuonna kokonaisarvion ikääntymiskehityksestä ja varautumispolitiikan riittävyydestä mm. hallitusohjelman puolivälin tarkastelun taustaaineistoksi. Tammikuussa 2009 julkaistu raportti päätyi arvioon, ettei julkinen talous ole kestävällä pohjalla monista hyödyllisistä uudistuksista huolimatta. Lisäksi osalle eläkeläisistä eläketurva jää varsin vaatimattomaksi ja myös kunnollisten palveluiden saatavuudessa on ongelmia. Raportin mukaan haasteista voidaan kuitenkin selviytyä, jos työllisyysastetta

saadaan nostettua vähintään muiden Pohjoismaiden tasolle, julkisen palvelutuotannon tehokkuutta lisättyä ja kansalaisten terveyden ja toimintakyvyn koheneminen pidettyä selvästi kohentuvalla uralla.

5. **Valtioneuvoston kanslian tavoitteena on varmistaa, että Suomen tavoitteita Euroopan unionissa edistetään ennakoivasti, aktiivisesti ja tuloksellisesti.**

Valtioneuvoston kanslian Euroopan unionin asioiden osalta vuoden 2008 keskeiset asiat olivat EU:n perussopimuksia muuttava Lissabonin sopimus, unionin ilmasto- ja energialinjauksia koskevien lainsäädäntöhankkeiden neuvotteleminen sekä EU:n toimenpiteet maailmanlaajuisessa finanssi- ja talouskriisissä.

Lissabonin sopimusta koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle maaliskuussa 2008. Esityksen valmistelu tapahtui EU-sihteeristön yhteensovittamana institutionaalisten asioiden jaostossa. Eduskunta hyväksyi esityksen 11.6.2008 ja Suomi ratifioi Lissabonin sopimuksen. Irlannin kansanäänestyksen (kesäkuu 2008) takia sopimusta ei kyetty voimaansaattamaan unionissa. Joulukuun 2008 Eurooppa-neuvostossa sovittiin sopimuksen voimaansaattamista koskevasta suunnitelmasta vuodelle 2009.

Unionin kasvihuonekaasujen päästöjä ja uudistuvan energian lisäämistä koskevista lainsäädäntöaloitteista neuvoteltiin ja poliittiseen ratkaisuun päästiin joulukuun 2008 Eurooppa-neuvostossa. EU-sihteeristössä koordinoitiin Suomen neuvotteluja ja vaikutettiin neuvottelujen eri osapuoliin. Keskeisiä avoimia kysymyksiä oli mm. päästöjen laskennassa käytettävä viitevuosi sekä vientiteollisuuden kohtelu päästöoikeuksien jaossa. Lopputuloksena syntyi ratkaisut, jotka turvaavat hyvin Suomen tavoitteet.

Syksyä leimasi finanssi- ja talouskriisin hoitaminen. Kriisin takia järjestettiin mm. ylimääräiset huippukokoukset sekä EU-johtajien että euromaiden kesken. Syksyn aikana kyettiin sopimaan yhteisistä EU-tason toimintalinjoista, joilla oli ratkaiseva merkitys kriisin hoitamisessa.

Syksyn 2008 aikana EU-sihteeristö käynnisti Suomen EU-politiikan painopisteitä ja menettelyjä koskevan arvioinnin mm. EU-asioiden komiteassa. Tämä prosessi johtaa vuonna 2009 annettavaan EU-selontekoon, joka kehittää Suomen tavoitteiden edistämistä Euroopan unionissa ennakoivalla, aktiivisella ja tuloksellisella tavalla.

6. **Valtioneuvoston kanslian tavoitteena on, että valtion yritysvarallisuutta hoidetaan tuloksellisesti.**

Valtion omistajaohjaukseen ja valtion toimintaan omistajana ei vuoden 2008 aikana ole kohdistunut merkittävää kritiikkiä. Julkisessa keskustelussa oli lähinnä vuonna 2007 toteutettua Kemira GrowHow Oyj:n osakkeiden kauppaa koskenut kantelu, joka sittemmin todettiin kokonaan aiheettomaksi. Perusteltuja väitteitä valtio-omisteisten yhtiöiden erityisasemasta ei esitetty. Kokonaisuutena asetettujen tavoitteiden arvioidaan toteutuneen hyvin. Seuraavassa selvitetään tavoitteiden toteutumista päätettyjen mittareiden avulla.

Valtion suoraan omistamien pörssiosakkeiden markkina-arvo vuoden 2008 lopussa oli 8,8 miljardia euroa. Solidium Oy:n omistamien pörssiosakkeiden markkina-arvo oli 5,3 miljardia euroa. Yhteensä valtio suoran omistuksen ja välillisen omistuksen Solidium Oy:n kautta oleva arvo 31.12.2008 oli 14,1 miljardia euroa. Yhtenä kokonaisuutena tarkasteltaessa, pörssiomistuksen markkina-arvo laski vuoden 2008 aikana 14,3 miljardia euroa eli 51 %.

Helsingin pörssin yleisindeksi laski vuonna 2008 53 %, joten valtion pörssisalkku kehittyi hieman yleisindeksiä paremmin.

Keväällä 2008 maksettujen osinkojen mukaan kaikkien valtio-omisteisten pörssiyhtiöiden osinkosuhde ylitti toimialojensa mediaanin. Myös osinkotuotot olivat valtio-omisteisissa pörssiyhtiöissä toimialojensa mediaaneja korkeampia. Vuoden 2008 tulosten perusteella maksettavat osingot tulevat laskemaan yleisen talouskehityksen vuoksi sekä Solidium Oy:n perustamisesta aiheutuneiden kertaluonteisten kustannusten vuoksi.

Valtion suoraan ja Solidiumin kautta välillisesti omistamien pörssiyhtiöiden keskimääräinen (mediaani) sijoitetun pääoman tuotto vuonna 2008 oli 5,3 %. Valtion 10 vuoden obligaatiotuotto eli käytännössä ns. riskitön tuotto vuonna 2008 oli 4,3 %, joten sijoitetun pääoman tuotto ylitti riskittömän tuoton.

Valtion pörssisalkun keskimääräinen osinkotuotto oli vuonna 2007 5,6 %, joka ylitti vuoden 2007 valtion velkakannan efektiivisen korkokustannuksen (4,0 %). Valtion suoraa omistusta ja välillistä omistusta Solidiumin kautta yhtenä kokonaisuutena tarkasteltaessa, on salkun osinkotuotto vuonna 2008 5,7 %[1], joka ylittää vuoden 2008 valtion velkakannan efektiivisen korkokustannuksen (4,1 %).

2.2. Muut tulosprisman mukaiset tavoitteet ja mittarit

Muut tuotokset

Turvallisuus

Kanslian tehtävänä on valtioneuvoston turvaaminen sekä sen varmistaminen, että valtioneuvostolla on kyky kaikissa tilanteissa ohjata tehtävänsä mukaisesti yhteiskunnan toimintaa. Kanslia kehittää tarvittavia toiminnallisia ja teknisiä järjestelmiä uhkamallien edellyttämällä tavalla.

Valtioneuvoston kanslian erityistilannesuunnitelma liittyy varautumiseen YETT-strategian mukaisiin uhkamalleihin ja niihin sisältyviin erityistilanteisiin. Suunnitelma on edennyt vuoden 2008 aikana kolmanteen vaiheeseen eli tehtyjen suunnitelmien mukaisesti voidaan käynnistää kriisijohtamismallin mukainen toiminta.

Tilannekuvatoimintaa kehitettiin edelleen vastaamaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen tarpeita. Valtioneuvoston kanslian ohjauksessa oleva valtioneuvoston tilannekeskus toimii 24/7 periaatteella. Se toimii Suomen kansallisena yhteyspisteenä Euroopan unionin kriisikoordinaatiojärjestelyissä sekä unionin pelastuspalvelun hälytys- ja tiedonvaihtojärjestelmässä.
.
Valtioneuvoston kanslia asetti hallitusohjelman mukaisesti työryhmän selvittämään valtion kriisijohtamismallin toteutumista uudistuvassa alue- ja paikallishallinnossa. Työryhmä antoi väliraporttinsa 30.4.2008. Työryhmä on saanut jatkoaikaa loppuraporttinsa antamista varten 15.3.2009 asti.

Valtioneuvoston kanslian johdolla toteutettiin erityistilanneharjoituksia, jossa valmiuksia testattiin ja seurattiin. Syyskuussa osallistuttiin EU:n kriisikoordinaatiojärjestelmän kehittämiseen

1 Osingot hallitusten esityksiä

liittyneeseen harjoitukseen. Lokakuussa 2008 järjestettiin Suomen ja Ruotsin hallitusten kesken kriisinhallintaharjoitus. Kriisijohtamismallin mukaisesti toimittiin tapahtuneissa erityistilanteissa, mm. Malagan bussiturmassa huhtikuussa ja Kauhajoen kouluampumatapauksessa syyskuussa.

Valtioneuvoston toiminnan kehittäminen

Selvitetään mahdollisuuksia tukea päätöksenteon valmistelua sekä istuntojen suunnittelua lisäämällä ministereiden ja heidän avustajiensa mahdollisuuksia kommentoida esittelyyn tulevia asioita nykyistä aiemmin sekä päättää istuntojen asialistoista etukäteen.

Hallituksen päätösten vaikuttavuutta koskevat käytännöt ovat kehittymässä. On selvitettävä mahdollisuudet esittelyasiakirjoissa tuoda näkyvämmin esille arviot esityksen vaikutuksista ja keinoista seurata vaikutusten toteutumista.

Valtioneuvoston kanslia on osallistunut ja avustanut hankkeessa, jossa laajennetaan PTJ:n toimintoja raha-asiainvaliokunnan kokouksen valmistelevaan käsittelyyn valtiovarainministeriön budjettiosastolla. Hankkeessa valmistellaan konsulttityönä budjettiosaston käyttöön raha-asiainvaliokunnan kokoukseen jaettujen listojen kommentointi ja kommenttien koonti kokousta varten. Kommentointitoiminnon kokemuksia päästään seuraamaan käytännössä huhtikuussa 2009 alkaen. PTJ:n laajennettu RV-toiminto otetaan käyttöön maaliskuussa 2009.

On todennäköistä, että aivan heti ei voida aloittaa kommentointitoimintojen liittämistä PTJ:n toiminnoiksi laajemmin. Tulevaisuudessa on harkittava nyt RV-toiminnosta saatavien kokemusten perusteella, olisiko kommentointitoiminnosta apua listatarkastuksessa ja kommentoinnissa esim. erityisavustajien listapalaverin tukena tai oikeuskanslerin viraston listatarkastukseen liittyen. Hallituksen päätösten vaikuttavuutta koskevat käytännöt ovat kehittymässä. On selvitettävä mahdollisuudet esittelyasiakirjoissa tuoda näkyvämmin esille arviot esityksen vaikutuksista ja keinoista seurata vaikutusten toteutumista.

Laadunhallinta

Asiakastyytyväisyyden mittaamisen kehittäminen oli kanslian tavoitteena kaikissa kanslian toiminnoissa siten, että laadun arviointiin kiinnitettäisiin erityistä huomiota ja toteutettaisiin ulkoinen toiminnan arviointi. Vuoden 2008 aikana tuli selvittää, millainen asiakastyytyväisyyden ja laadun arviointijärjestelmä soveltuisi parhaiten kanslian käyttöön. Laadun arvioinnin ja kehittämisen menetelmiä selvitettiin vuonna 2008, ja päädyttiin CAF-järjestelmän käyttöönottamiseen. Laadunarvioinnin toteutus kuitenkin siirtyi vähäisten resurssien vuoksi vuodelle 2009.

Kanslian toiminnan kannalta onnistuneet rekrytoinnit ovat avainasemassa, kun tavoitteena oli kanslian säilyminen imagoltaan hyvänä ja kiinnostavana työnantajana, niin että VMBaron arvo olisi vähintään 3,4. Syksyllä 2008 toteutetun mittauksen (VMBaro) mukaan työnantajakuvan tyytyväisyysindeksi oli kuitenkin vain 3,3 eli vuonna 2008 eli tavoitteeseen ei tältä osin päästy. Sen sijaan rekrytointien voidaan katsoa onnistuneen, kun vakinaiseen virkaan v. 2008 rekrytoiduista ei kukaan irtisanoutunut vuoden sisällä.

Laadukkaan toiminnan tavoitteena on myös toimiva ja kattava tietoturvallisuusohjeiden ja käytäntöjen noudattaminen. Tämän osalta mittarina on, että vuoden aikana aloittaneiden tietoturvakoulutuksen läpäisyprosentti olisi 100 %. Tähän tavoitteeseen ei päästy, vaan jäätiin 33 %:n tasolle, mikä edellyttää asiaan paneutumista. Jatkuva kiire ja tehtävien priorisointi selittävät huonoa tavoitettavuutta.

Toiminnallinen tehokkuus ja tuottavuusohjelma

Kanslian kehittäminen

Valtion tuottavuusohjelman ja kanslian kehittämishankkeen toimeenpanoa jatketaan kehittämällä kanslian toimintatapoja niin, että henkilöstöresurssien ja toimintojen suhteen on saatavissa aiempaa enemmän synergiaetuja. Taloushallinnon tehtäviä siirretään palvelukeskukseen. Valtioneuvoston kanslia jatkaa toimintansa tehostamista selvittämällä mahdollisia yhteistyökohteita erilaisten palvelujen kuten viestintä-, virasto-, kirjaamo-, kirjasto- ja muiden tietopalvelujen osalta lähinnä valtiovarainministeriön kanssa.

Valtioneuvoston kanslia on vuoden 2008 aikana ollut mukana yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa selvittämässä tukipalvelujen alueellistamista ja siihen liittyviä yhteisen toiminnan muotoja. Työ jatkuu vuoden 2009 aikana. Virkojen tarvetta ja sijaintia virastossa virkojen vapautuessa tarkastellaan viraston painopisteiden valossa.

Valtioneuvoston kansliassa toteutetaan hallituksen linjausten mukaisesti tuottavuustoimia, joiden yhteenlaskettu henkilöstötarvetta vähentävä vaikutus vuonna 2008 on yksi henkilötyövuosi.

2.3 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.3.1 Tuotokset ja laadunhallinta

Arvonimet

Valtioneuvoston kanslia valmistelee kaksi kertaa vuodessa tasavallan presidentin päätettäväksi arvonimiesityksiä. Esitykset käsitellään ensin tasavallan presidentin nimittämässä ja pääministerin johtamassa arvonimilautakunnassa. Käsittelyssä sovelletaan tasavallan presidentin asetusta arvonimistä (381/2000). Arvonimipäätöksistä suoritetaan veroa 1.1.2002 voimaan tulleen arvonimistä suoritettavasta verosta (1388/2001) annetun lain mukaisesti. esitysten määrä on pysynyt lähes vakiona vuositasolla.

Vuosi	2008	2007	2006
Saapuneet esitykset	347	329	338
Myönnetyt arvonimet	259	256	235
Verokertymä	1 921 990	1 844200	1 690 880

Valtioneuvoston edustustilat

Valtioneuvoston kanslian ylläpitämiä valtion edustustiloja ovat Säätytalo, Valtioneuvoston juhlahuoneisto Königstedtin kartano ja Kesäranta, joka on myös pääministerin virka-asunto. Tilat ovat olleet maksuttomasti ministeriöiden ja muun valtion keskushallinnon johdon käytössä Kesärantaa lukuun ottamatta, joka toimii pääministerin virka-asuntona. Tilaisuuksien määrissä ei ole tapahtunut muutosta EU-puheenjohtajuuskauden jälkeen. Tilojen ravintolapalvelut kilpailutettiin vuonna 2008. Kilpailun voittajan kanssa tehtiin myös sopimus vuonna 2008.

Tilaisuuksien kokonaislukumäärät vuosina 2006–2008

	2008	2007	2006
Säätytalo	643	543	868
Juhlahuoneisto	282	279	314
Königstedt	86	83	87
Kesäranta	86	98	119
Yhteensä	1097	1 003	1 388

Kotimaisten kielten käännöstoiminta

Käännöstöiden volyymi osoitti nousua, johtuen siitä, että kertomusvuosi oli hallituskauden toinen vuosi, jolloin säädösvalmistelu ministeriöissä yleensä on ollut melko runsasta. Etenkin hallituksen esitysten osalta runsaat muutoskierrokset ovat yleistyneet ja vaikuttaneet käännöstoimiston työmäärään lisäävästi. Kireistä aikatauluista johtuen alkuperäistekstit eivät ole aina laadullisesti viimeisteltyjä, jolloin käännösvaiheella on usein epävirallisen alkuperäistekstin kontrollifunktio. Samalla käännösaikataulut ovat tiukentuneet. Isot, asioiden tärkeyteen nähden hyvinkin lyhyessä ajassa kootut lakipaketit ovat yleistyneet.

Vuosi	Käännökset	Kpl	Sivua
2008	Eduskunnan kysymykset	103	174
	Hallituksen esitykset	192	7758
	Muut säädökset (VNA, MINA, TPA)	237	1634
	Muut käännökset	865	5339
	Ulkoistetut työt	865	8805
	Yhteensä	2262	23710
2007	Eduskunnan kysymykset	29	79
	Hallituksen esitykset	159	6 466
	Muut säädökset (VNA, MINA, TPA)	336	1 937
	Muut käännökset	1 063	7 767
	Ulkoistetut työt	563	5 199
	Yhteensä	2 150	21 448
2006	Eduskunnan kysymykset	112	286
	Hallituksen esitykset	181	7 737
	Muut käännökset	1 244	9 970
	Ulkoistetut työt	755	10 569
	Yhteensä	2 292	28 562

Käännökset vieraille kielille

Vieraiden kielten kääntäminen sisältää kanslian omiin tarpeisiin tuotettuja käännöksiä ja kielenhuoltotehtäviä. Kanslian tuottamien raporttien määrän vaihtelu vaikuttaa eniten ulkoistettavien töiden vuositasoon.

Kertomusvuonna vastaanotettiin 340 toimeksiantoa, joista 90 % tehtiin talon sisällä ja 10 % ulkoistettiin. Ulkoistetuista toimeksiannoista 63 % oli pitkiä, 25–150-sivuisia raportteja ja käännöksiä muiden kielten kuin suomen ja englannin välillä. Sivumäärittäin tarkasteltuna kanslian sisällä käännettiin ja kielenhuollettiin 654 kääntäjänsivua ja ulkoistettuja toimeksiantoja oli 532 kääntäjänsivua. Eniten käännöstoimeksiantoja oli englannin kielelle eli 91 %.

Toimeksiannot kääntäjänsivuina	2008	2007	2006 (Eu-pjkausi)
Käännökset ja kielenhuolto	654	661	3 806
Ulkoistettuja töitä	532	1 118	1 928
Yhteensä	1 186	1 779	5 734

Terminologinen työ

Yhteistyössä eduskunnan kanssa laadittu monikielinen Eduskuntasanasto valmistui, ja se julkaistiin kanslian ylläpitämässä valtioneuvoston julkisessa termipankissa Valterissa. Valterissa tehtiin hakuja keskimäärin 3697/kk.

Valterin käytön vakiintuminen ja kielipalvelun aktiivinen tiedottaminen kieli- ja sanastoasioista (mm. kanslian verkkosivustolla julkaistut sanastot ja ohjeet, postituslistat ja lehtiartikkelit) näkyy termineuvontaan tulleiden yhteydenottojen vähenemisenä. Vuonna 2008 termineuvontaan tulleista kysymyksistä 58 % koski englantia ja vastaavasti 45 % vuonna 2007. Vuonna 2006 englannin osuus oli 65 %. Kertomusvuonna venäjää kysyttiin toiseksi eniten ja sen osuus oli 14 %.

	2008	2007	2006
Yhteydenotot termineuvontaan	480	498	689
Kysytyt termit	1 495	2 020	3 036
Haut Valter-termipankissa	44 363	45 698	35 445

Tietopalvelut

Kanslian arkistotilat ovat täyttymässä, joten aineistoa on pyritty siirtämään kansallisarkistoon, joka ottaa kuitenkin vastaan vain 40 vuotta vanhempaa aineistoa.

Valtioneuvoston EU-valmistelua tukevan EUTORI-järjestelmän käyttäjäorganisaatioiksi lisättiin Valtiontalouden tarkastusvirasto sekä Maaseutuvirasto. Lisäyksen jälkeen järjestelmää käyttävät 12 ministeriötä ja 14 muuta virastoa.

Tietopalvelupyyntöjen lukumäärä on selvästi vähentynyt EUTORIn käyttöönoton jälkeen rutiiniluonteisten asiakirjapyyntöjen vähennyttyä.

	2008	2007	2006
HANKEREKISTERI (HARE)			
Valtioneuvoston kanslian asettamat hankkeet	20	27	24
Valtioneuvoston arkisto			
Arkistoaineiston lisäys (hyllymetriä)		-462	-92
Tietopalvelupyynnöt		196	341
Asiakaskäynnit		351	357
Kirjaamo			
VNK:n diaari, yhteensä toimenpiteitä	4 820	4 158	4 021
VN:n diaari, yhteensä toimenpiteitä	151	157	123
Asiakaskäynnit	1 350	1376	1 023
EU-tiedonhallinta			
Neuvoston ja komission asiakirjoja	51 536	47 933	50 405
Kokouskutsuja	7 293	5 967	5 991
Rekisteröinnit	27 571	25 302	26 187
Tietopalvelupyynnöt	2 395	1 321	2 188
EUTORI			
Kanslian vastuulla olevat EU-asiat	66 (1 755*)	72 (1 813*)	73 (1 792*)
(Palvelut/htv/vuosi)			

* vuosittainen uusien asioiden kokonaismäärä EUTORI-järjestelmässä

Senaattori

Kanslia käynnisti Senaattorin uudistamishankkeen vuonna 2008. Uusittu ministeriöiden, oikeuskanslerinviraston, tasavallan presidentin kanslian sekä eduskunnan yhteinen intranetpalvelu Senaattori-palvelut otettiin käyttöön joulukuussa. Lisäominaisuuksien käyttöönotto jatkuu vuoden 2009 puolella. Palvelun tekniset ongelmat vaikuttivat käytettävyyteen ennen uuden version julkistamista. Uudistamishanke olisi voitu käynnistää aiemmin. Hankkeen käynnistämiseen vaikutti hallinnollisen työn määrä, joka aiheutui mm resursoinnin saamisesta ja kilpailutuksesta. Verkkopalvelun uudistamisen säännöllisyys edellyttää virastolta ennakointia. Uudistushanke täytti sille asetetut tavoitteet. Kokonaisuudessaan hankkeen voidaan katsoa onnistuneen hyvin, myös hankkeen kustannukset pysyivät budjetin antamissa rajoissa.

Senaattorin käyttäjiä päivittäin keskimäärin

2008	2007	2006
1 690	1 700	1 650

Verkkopalvelut

Kertomusvuonna 2008 valtioneuvoston verkkosivuilla (www.valtioneuvosto.fi) oli keskimäärin 12 000 käyntiä/päivä ja valtioneuvoston kanslian sivuilla (www.vnk.fi) keskimäärin 3 000 käyntiä/päivä. Vuonna 2007 käyntien määrä päivässä oli valtioneuvoston sivuilla keskimäärin 16 000 ja 6 200 vuonna 2006. Valtioneuvoston kanslian sivustolla oli vuonna 2007 noin 3 700 käyntiä/päivä ja vastaavan luvun ollessa vuonna 2006 noin 1 600.

Vuonna 2008 sivupyyntöjä kanslian ylläpitämillä valtioneuvoston verkkosivuilla oli 2,3 miljoonaa kuukaudessa. Vuonna 2007 sivupyyntöjä kanslian ylläpitämillä valtioneuvoston verkkosivuilla oli jonkin verran enemmän eli keskimäärin 2 350 000 kuukaudessa vastaavan luvun ollessa 1 890 000 kuukaudessa vuonna 2006. Kanslian sivuilla sivupyyntöjen määrä oli vuonna 2008 keskimäärin 450 000 kuukaudessa, 2007 keskimäärin 533 000 kuukaudessa ja vuonna 2006 keskimäärin 334 000 kuukaudessa.

Mediapalvelun käyttäjiä vuoden 2008 lopussa oli 1 100 käyttäjää. Käyttäjien määrä on vakiintunut. Palvelussa oli vuoden 2007 lopussa 1 071 rekisteröitynyttä käyttäjää ja vuoden 2006 lopussa 900 käyttäjää. Mediapalvelussa julkaistaan valtioneuvoston julkisen verkkopalvelun sisällön lisäksi toimittajien käyttöön tarkoitettuja ministeriöiden, tasavallan presidentin kanslian ja oikeuskanslerinviraston tiedotteita, kutsuja ja yhteystietoja sekä valtioneuvoston istuntojen esittelylistat päätöksenteon jälkeen. Sivustolla on myös mahdollisuus akkreditointipalvelun käyttöön.

Tiedotteet

Kanslia julkaisi vuonna 2008 261 suomenkielistä, 203 ruotsinkielistä ja 144 englanninkielistä tiedotetta eli keskimäärin 1,7 tiedotetta päivässä. Vuonna 2007 julkaistiin 299 suomenkielistä, 272 ruotsikielistä ja 209 englanninkielistä tiedotetta eli keskimäärin 2,1 tiedotetta päivässä. Vuonna 2006 vastaavat luvut olivat 424 suomenkielistä, 287 ruotsinkielistä ja 215 englanninkielistä tiedotetta ja keskimäärin 2,5.

Lisäksi valtioneuvoston yleisistunnon ja tasavallan presidentin esittelyn asialistoja julkaistiin keskimäärin kaksi viikossa. Valtioneuvoston yleisistunnon, raha-asiainvaliokunnan ja presidentin esittelyn päätösreferaatteja on julkaistu keskimäärin kolme viikossa. Näiden lukumäärät pysyivät edellisvuoden tasolla. Valtioneuvoston esittelylistat on jaettu medialle sähköisesti val-

tioneuvoston mediapalvelussa kesäkuusta 2007 lähtien. Palvelu vakinaistettiin 1.11.2008 ja sillä korvattiin listojen paperijakelu.

Vuonna 2008 valtioneuvoston viestintäyksiköstä koolle kutsuttuja tiedotustilaisuuksia pidettiin kotimaassa 78, joista oli 62 tiedotustilaisuuksia tai lehdistötapaamisia sekä 16 EU-briefiä eli keskimäärin 1,4 tilaisuutta viikossa. Yhteensä 38 tiedotustilaisuudesta tehtiin ääni- ja/tai videotallenne, joka välitettiin valtioneuvoston verkkosivuilla.

Hallituksen kokoukset

Valtioneuvoston yleisistunto, tasavallan presidentin esittely sekä raha-asiainvaliokunnan esittelyt on hoidettu käyttäen hyväksi sähköistä päätöksentekojärjestelmää (PTJ). EU-ministeri–valiokunnan valmistelu on hoidettu kansliasta.

Istuntojen lukumäärissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Poikkeuksena tästä ovat hallituksen neuvottelut ja iltakoulu, joiden määrä kasvoi kertomusvuonna. Tämä johtuu lähinnä siitä, että hallituskausi oli puolivälissä, joten useat hallituksen aloittamat ohjelmat ja selonteot valmistuivat käsiteltäviksi.

Vuosi	EU-ministeri-valiokunta	Hallituksen neuvottelut ja iltakoulut	VN Istunnot	TP Istunnot
2008	33	27	67	41
2007	35	21	63	35
2006	38	23	70	36

Valtioneuvoston yleisistunnon päätökset

	2008	2007	2006
Henkilöstöasiat	205	266	196
Normipäätökset/hallinnollinen jaotus	27	8	16
Valtioneuvoston asetus	279	300	268
Hallintopäätökset	16	25	26
Periaatepäätökset/suunnitelmat	24	34	31
Sivuelinorganisaatiot	77	126	101
Taloudellinen ohjaus	62	68	82
Lupa-asiat	45	38	26
Selonteko/tiedonannot EK:lle	7	4	8
Eduskunnan kirjelmät	14	16	27
TP/hallitus	21	37	12
Tulosopimukset/VES/TES	-	-	1
Valtioneuvoston kirjelmä	88	57	68
Kv.- ja EU-asioita	31	36	39
Muut *	5	2	6
Yhteensä	901	1 017	907

* esim. päätöstason siirto, käsittelyajankohta tms.

Tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemät päätökset

	2008	2007	2006
HE:t/lakien vahvistus	453	407	524
Muut EK-asiat	11	19	16
Asetukset	56	57	75
Henkilöstöasiat	94	101	84
Kansainväliset asiat	76	61	62
Ahvenanmaan asiat	24	18	19
Valtioneuvostoa koskevat	3	5	2
Armonanomukset	20	19	21
Hengenpelastusmitalit	1	1	1
Arvonimet	3	3	3
Virka- ja muut ansiomerkit	3	2	2
Muut	-	-	1
Yhteensä	744***	693*	811**

* yleisistunto käsitteli ennakoivasti 645 asiaa
** yleisistunto käsitteli ennakoivasti 716 asiaa
*** yleisistunto käsitteli ennakoivasti 690 asiaa

Valtioneuvoston kanslian esittelylistat

Kanslialla oli listoja PTJ:ssä

	2008	2007	2006
Raha-asiainvaliokunta	4	12	7
Valtioneuvoston yleisistunto	49	99	50
Tasavallan presidentin esittelyt	9	15	19

2.3.2 Maksullinen toiminta

Valtioneuvoston kanslian peruspalvelut valtioneuvostolle ja ministeriöille sekä tiedotusvälineille ovat maksuttomia. Maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita ovat käytännössä vain todistusmaksut oikeaksi todistetuista jäljennöksistä ja diaaritodistuksista. Suoritteita, joiden hinnat päätetään liiketaloudellisin perustein, ei kansliassa ole.

Koska valtioneuvoston kanslian maksullisten suoritteiden määrä ja niistä kertyvät tulot ovat vähäisiä, ei kanslian suoritteista ole tehty kustannusvastaavuuslaskelmia. Kertomusvuonna valtioneuvoston kanslian ja oikeuskanslerinviraston suoritteista kertyi maksutuloja valtion yleiselle tulotilille 700 euroa vuonna 2008, 800 euroa vuonna 2007 ja noin 700 euroa vuonna 2006.

3 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Kanslian henkilöstösuunnittelun ja kehittämisen tavoitteena on oikein mitoitettu ja osaava henkilöstö, joka työskentelee hyvässä työyhteisössä. Työilmapiiriä seurataan ja kehitetään, ottaen huomioon myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat. Henkilöstön osaamista ylläpidetään aktiivisella henkilöstökoulutuksella ja muilla osaamisen kehittämisen menetelmillä.

Valtioneuvoston kanslia tulee jatkamaan johtamisosaamisen sijoittamista ottaen huomioon esimiestyön erilaisen sisällön sekä arvioimaan sisäistä johtamisosaamista ja hyödyntämään sen tuloksia niin, että tyytyväisyys on tasolla 3,4. Tähän tavoitteeseen on vuoden 2008 osalta päästy. Tyytyväisyys johtamiseen on pysynyt vuoden 2007 tasolla eli tyytyväisyysindeksi vuonna 2008 oli 3,4.

Vuoden 2008 talousarviossa valtioneuvoston pääluokassa arvioitiin olevan yhteensä 308 henkilötyövuotta. Tähän henkilötyövuosimäärään ei ole laskettu 20 ministeriä, sen sijaan pääluokkaan kuuluvat ministereiden erityisavustajien (32) ja oikeuskanslerinviraston (40) henkilötyövuodet. Kanslian henkilötyövuosimäärä vuonna 2008 oli 237, vuonna 2007 oli 234 ja vuonna 2006 vastaava luku oli 278. Kertomusvuoden lopussa valtioneuvoston kansliassa työskenteli 237 henkilöä. Työharjoittelussa oli vuoden aikana oli 17 opiskelijaa.

Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12.2008

	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä	
	naiset	miehet	naiset	miehet	vakinaiset	määrä-aikaiset
2008	120	88	16	13	208	29
2007	126	86	11	3	214	14
2006	99	66	39	17	165	56

Määräaikaisten osuus henkilöstöstä vuonna 2008 oli 12,2,%, 6,1 % vuonna 2007 ja 10,5 % vuonna 2006. Määräaikaisten virkamiesten lukumäärä ottaen huomioon määräaikaiset projektitehtävät ja hankkeet ei ole olennaisesti kasvanut.

Koko- ja osa-aikainen henkilöstö

Valtioneuvoston kanslian henkilöstömäärä on pysynyt suunnilleen samana edellisiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2008 kokoaikaisia oli 229 ja osa-aikaisia 8 eli 3,37 %. Osa-aikaisista 3 henkilöä oli osa-aikaeläkkeellä ja 5 osittaisella hoitovapaalla. Vuonna 2007 kokoaikaisia oli 222 ja osa-aikaisia 6 eli 2,5 %. Vuonna 2006 kokoaikaisia oli 212 ja osa-aikaisia 8 eli 3,6 %.

Kokonaistyövoimakustannukset

Kanslian kokonaistyövoimakustannukset kertomusvuonna olivat 15 438 181 euroa. Vuonna 2007 kanslian kokonaistyövoimakustannukset olivat 13 184 275 euroa ja vuonna 2006 12 101 229 euroa (ei sisällä ministereiden erityisavustajia). Kustannukset sisältävät tehdyn työajan palkan lisäksi välilliset työvoimakustannukset. Nousuun vaikutti vuoden 2008 osalta, että omistajaohjauksen henkilöstö on täysimääräisesti mukana vasta vuoden 2008 luvussa ja yksiköiden määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna.

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta kertomusvuonna oli 83,3% ja vuonna 2007 85,5 % sekä vuonna 2006 88,7 %. Vähentymistä aikaisempiin vuosiin verrattuna selittää se, että tehdyn työajan osuus on laskenut kokonaistyöajasta. Koulutukseen osallistumisen lisääntyminen ja lisääntyneet sairauspäivät ovat vaikuttaneet osuuden laskuun aikaisempaan vuoteen verrattuna.

Kertomusvuonna tehtyjen ylityötuntien määrä oli 25 303 tuntia. Vuonna 2007 tehtyjen ylityötuntien määrä oli 21 000. Vuonna 2006 tehtyjen ylityötuntien määrä oli 29 000 tuntia, mikä oli 20 000 tuntia enemmän kuin vuonna 2005. Ylityötuntien määrän kasvulle ei ole muuta selitystä kuin työmäärän lisääntyminen suhteessa käytettävään työvoimaan, mikä on toisaalta näkynyt myös väsymisenä pitkien sairaspoissaolojen kautta.

Tehdyn työajan palkat

Kanslian tehdyn työajan palkat kertomusvuonna olivat 10 527 374 euroa, mikä on 85,6% palkkasummasta. Vuonna 2007 tehdyn työajan palkat olivat 8 940 276 euroa, joka on 86 % palkkasummasta. Vuonna 2006 vastaavat luvut olivat 8 441 523 euroa ja 87 % palkkasummasta. Palkkojen euromäärän nousua selittää kansliaan siirretyn omistajaohjauksen toiminnan aloittaminen toukokuussa 2007.

Välilliset työvoimakustannukset ja niiden osuus tehdyn työajan palkoista

Välilliset työvoimakustannukset kertomusvuonna 2008 olivat 4 910 807 euroa, mikä on 46,6 % tehdyn työajan palkoista. Vuonna 2007 välilliset työvoimakustannukset olivat 4 243 999 euroa, joka on 40,6 %:a tehdyn työajan palkoista ja vastaavat luvut vuonna 2006 olivat 3 659 706 ja 43,4 %.

Henkilöstön keski-ikä ja ikäjakauma

Valtioneuvoston kanslian keski-ikä on noussut johtuen pääosin vuonna 2007 kanslian palvelukseen tulleista henkilöistä.

	Henkilöstön keski-ikä
2008	47,1
2007	43,9
2006	42,7

Kansliassa ikäjakauma on pysynyt varsin tasaisena.

Ikävuotta	2008	2007	2006
15–19	0	0	2
20–24	2	4	6
25–29	21	24	21
30–34	27	20	25
35–39	28	30	33
40–44	44	40	37
45–49	35	30	32
50–54	27	30	22
55–59	29	30	26
60–65	25	20	17
65–	1	0	0
Yhteensä	237	228	221

Työhyvinvointi

Fyysisen ja psyykkisen työkyvyn ylläpitämiseksi järjestettiin erilaisia liikunta- ja virkistystapahtumia sekä luentoja. Panostukset työkyvyn ylläpitoon ovat kasvaneet edellisestä kertomusvuodesta. Työterveyshuollon kustannukset ovat kasvaneet edellisestä vuodesta johtuen lähinnä työterveyspalvelujen hintatason noususta.

	2008 euroa	2007 euroa	2006 euroa	2008 euroa/htv	2007 euroa/htv	2006 euroa/htv
Työkyvyn ylläpitäminen	24 302	26 745	20 563	103,85	120,00	97,00
Työterveyden huolto	136 847	120 140	10 5786	584,81	539,00	499,00

Työtyytyväisyys

Henkilöstöresurssien osalta tavoitteena oli, että säilytetään työhyvinvoinnin taso vähintään vuoden 2007 tasolla. Tässä ei täysin onnistuttu. Työtyytyväisyysindeksi oli laskenut. Se oli vuonna 2007 3,4 ja vuonna 2008 puolestaan 3,3. Sairauspoissaolojen määrä oli noussut. Vuonna 2007 sairauspoissaoloja oli 8,2/htv ja vuonna 2008 puolestaan 10,1/htv. Vuonna 2008 oli useita koko vuoden kestäneitä sairauspoissaoloja, joiden seurauksen henkilöitä siirtyi työkyvyttömyyseläkkeelle tai on siirtymässä vuonna 2009.

Kertomusvuonna työtyytyväisyysindeksi oli 3,3 ja kanslian asettama tavoite vuodelle 2008 oli 3,4. Vuonna 2007 työtyytyväisyysindeksi oli 3,4, jolloin kanslian asettama tavoite vuodelle 2007 oli 3,4. Vuonna 2006 työtyytyväisyysindeksi oli 3,3 ja kanslian asettama tavoite vuodelle 2006 oli 3,4.

Henkilöstön työilmapiiriä koskeva kysely toteutettiin syksyllä. Kyselyyn vastanneiden määrä nousi 7,5 %:lla.

Tiedonkulku on kehittynyt edelleen parempaan suuntaan ja tiedonkulkuun on kanslian toimenpiteillä pyritty aktiivisesti myös vaikuttamaan. Tyytyväisyyden vähenemisen osalta muutoksia on tapahtunut työilmapiirin, kehittymisen tuen ja johtamisen suhteen. Näiden teemojen parissa kanslia jatkaa systemaattista kehittämistyötä.

Vuosi	Vastaajia	Työtyytyväisyysindeksi
2008	159	3,3
2007	135	3,4
2006	127	3,3

Vaihtuvuus

Kertomusvuonna kansliasta siirtyi vakinaisista virkamiehistä eläkkeelle tai toisiin tehtäviin yhteensä 8 henkilöä. Eläkkeelle siirtyviä oli 4 vuonna 2008, joista 2 siirtyi vanhuuseläkkeelle. Kansliaan palkattiin 54 uutta henkilöä vuonna 2008. Vuonna 2007 kansliasta siirtyi vakinaisista virkamiehistä eläkkeelle tai toisiin tehtäviin yhteensä 12 henkilöä. Eläkkeelle siirtyviä oli 4 vuonna 2007, joista 2 vanhuuseläkkeelle. Vuonna 2007 kansliaan palkattiin 64 uutta henkilöä. Vuonna 2006 kansliasta siirtyi eläkkeelle tai toisiin tehtäviin yhteensä 31 henkilöä. Eläkkeelle siirtyviä oli 5 vuonna 2006, joista yksi vanhuuseläkkeelle. Kansliaan palkattiin 39 uutta henkilöä vuonna 2006. Luku sisältää myös äitiysvapaan sijaiset.

Määräaikaiseen virkasuhteeseen rekrytoitu henkilöstö työskenteli erilaisissa projekteissa.

	Vakinaisten lähtövaihtuvuus	Määräaikaisten lähtövaihtuvuus
2008	3,1 %	16,6 %
2007	6,8 %	18,0 %
2006	7,5 %	48,57 %

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen

Kanslian henkilöstöstä 2 siirtyi työkyvyttömyyseläkkeelle kertomusvuonna. Vuonna 2007 1 henkilö ja 2 henkilöä vuonna 2006.

Poissaolot

Sairauspoissaolopäivien lukumäärä henkilötyövuotta kohden on noussut edellisestä vuodesta ja palannut vuoden 2006 tasolle. Tätä selvittävät eräät koko vuoden kestäneet sairauslomat sekä henkilöstön hengityselinsairauksien huomattavasti kohonnut määrä.

Henkilöstön sairauspoissaolot	2008	2007	2006
Poissaolojen lkm	528	459	415
Päivien lkm (ma-pe)	2 354	1 832	2 116
Päivää/htv	10,1	8,2	10
Henkilöiden lkm	193	175	103
Keskimääräinen kesto	4,5	4,0	5,1

Perhepoliittiset poissaolot ja vapaat

Perhepoliittisten vapaiden käyttö on hiukan lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Kertomusvuonna 2008 perhepoliittisia vapaita käyttäneitä miehiä oli 8. Vuonna 2007 perhepoliittisia vapaita käyttäneistä miehiä oli 6. Vuonna 2006 perhepoliittisia vapaita käyttäneitä miehiä oli 11. Miesten hoitovapaan käyttämisessä ei ole tapahtunut muutosta.

Vuosi	Päivien lkm
2008	3 637
2007	3 735
2006	2 570

Koulutusrakenne

Eri henkilöstöryhmien osaamisen arviointi aloitettiin vuonna 2008 ja sitä jatketaan edelleen vuosina 2009–2010. Kanslian henkilöstöstä 39,4 %:lla on ylempi korkeakoulututkinto, 13,4 %:lla alempi korkeakoulututkinto, 30,1 %:lla opistotason tutkinto ja 13,9%:lla ei ole varsinaista ammatillista tutkintoa, mutta työssä ja erilaisilla kursseilla hankittu pätevyys. 3,2 % on suorittanut tohtoritutkinnon.

Koulutusrakennetta kuvaava koulutustasoindeksi on noussut. Valtioneuvoston kanslian koulutusindeksi oli Tilastokeskuksen koulutusluokituksen (vaihteluväli 1–7) mukaan 5,3 kertomusvuonna 2008 ja 5,05 vuonna 2007. Vastaava luku oli 5,0 vuonna 2006. Koulutustasoindeksin nousu selittynee sillä, että kanslian rekrytoinneissa on kiinnitetty erityistä huomiota koulutustasoon. Osaltaan nousua selittää myös väestön yleinen koulutustason nouseminen, jolloin nuoremman sukupolven rekrytoituminen kansliaan nostaa keskimääräistä koulutustasoa.

Henkilöstön kehittämisen ja osaamisen painopisteenä on koulutustason nostaminen ja osaamisen laajentaminen. Erityisesti pelkän yleissivistävän koulutuksen omaavien ammattiin kouluttautumista tuetaan.

Koulutusindeksit

	Naiset	Miehet	Yhteensä
2008	5,7	4,6	5,3
2007	5,6	4,5	5,05
2006	5,6	4,4	5,0

Osaamisen kehittäminen

	e/htv	palkka/htv	koulutus-päivä/htv
2008	1 471	433,4	3,3
2007	1 237	298	2,3
2006	1 468	408	3,8

Kertomusvuonna 2008 koulutukseen käytettiin 1471 €/htv. Vuonna 2007 koulutukseen käytettiin 1236,76 €/htv ja vuonna 2006 koulutukseen panostettiin 1468 €/htv. Tämä summa pitää sisällään koulutuskulut, matkat ja koulutukseen käytetyn työajan palkan. Pelkät koulutuskulut ja matkat olivat kustannuksiltaan kertomusvuonna 1037 €/htv ja työajan palkkamenot 433,4 €/htv. Koulutuspäiviä oli 3,3 päivää/htv. Kokonaistyöajasta koulutukseen käytettiin 1,53 %.

Koulutuksen painopistealueita vuonna 2008 ovat olleet:

Johtamisosaamisen arviointi ja kehittäminen
Tietoturvallisuustietouden ja valmiuksien lisääminen
Turvallisuuskoulutusohjelman mukainen koulutus autonkuljettajien, virastomestarien ja johdon sihteerien osalta
Kunkin ammattialueen substanssitietojen päivittäminen ja kehittäminen
Osaamisen arviointi

Muu aineeton pääoma

Valtioneuvoston kanslian henkilöstön arvo oli 170 788 844 euroa kertomusvuonna. Vuonna 2007 henkilöstön arvo oli 168 902 377 euroa ja vastaavasti 161 550 392 euroa vuonna 2006. Henkilöstön arvo on laskettu kertomusvuoden vuositason tiedoista ottamalla huomioon henkilöstön keski-ikä, keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä, siirtymisprosentti, henkilötyövuodet, tehdyn työajan keskimääräinen palkka sekä investoinnit työtyytyväisyyteen, työkuntoon, henkilöstökoulutukseen ja muuhun osaamiseen ja kehittämiseen sekä terveydenhuoltoon.

4 SIIRTOMENOT

Puoluelain (1969/10) 9 §:n mukaan voidaan eduskunnassa edustettuna olevalle puolueelle myöntää avustusta sen säännöissä ja yleisohjelmassa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen valtion tulo- ja menoarvion rajoissa. Avustus jaetaan puolueiden viimeksi toimitetuissa eduskuntavaaleissa saamien edustajanpaikkojen lukumäärän suhteessa. Vuonna 2008 puoluetukea myönnettiin kokonaisuudessaan 36 000 000 euroa, josta Ahvenanmaan maakunnan lakisääteinen osuus oli 180 000 euroa.

Vuoden 2008 talousarviossa momentille 23.27.50 (Puoluetoiminnan tukeminen) myönnettiin 18 000 000 euroa. Määrärahasta 17 910 000 oli käytettävä puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen, josta 12 prosenttia oli tarkoitettu käytettäväksi puolueiden naisten poliittisen toiminnan tukemiseen sekä samoin 12 prosenttia puolueiden piirijärjestöjen tukemiseen. Lisäksi määrärahasta sai käyttää 90 000 euroa avustuksen suorittamiseen Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa. Avustukset puoluetoiminnan tukemiseen myönnettiin 7.2.2008.

Vuoden 2008 lisätalousarviossa momentilla 23.27.50. (Puoluetoiminnan tukeminen) puoluetoiminnan tukemiseen on osoitettu 18 000 000 euron lisämääräraha. Lisämäärärahasta 17 910 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueille niiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Lisäksi lisämäärärahasta saa käyttää 90 000 euroa avustuksen suorittamiseen Ahvenanmaan maakuntahallitukselle tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa. Avustukset tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen myönnettiin 10.4.2008.

Puoluetuen käyttöä valvoo oikeusministeriö.

Poliittisen toiminnan tukeminen 1.1.–31.12.2008

Puolue	Edustajia	Euroa myönnetty 7.2.2008	Euroa myönnetty 10.4.2008
Kesk.	51	4 590 000	4 590 000
Kok.	50	4 500 000	4 500 000
SDP	45	4 050 000	4 050 000
Vas.	17	1 530 000	1 530 000
Vihr.	15	1 350 000	1 350 000
RKP	9	810 000	810 000
KD	7	630 000	630 000
PS	5	450 000	450 000
YHTEENSÄ	199	17 910 000	17 910 000
AHVENANMAA		90 000	90 000

Siirtotalouden kulut sisältävät myös avustuksen Tammenlehvän perinneliiton toimintaan. Avustus myönnettiin vuonna 2005 ensimmäistä kertaa ja se oli suuruudeltaan 50 000 euroa. Kertomusvuonna avustuksen suuruus oli 75 000 euroa. Avustuksella tuetaan Tammenlehvän perinneliiton valtakunnallista perinnetyötä. Tammenlehvän perinneliiton tarkoituksena on hoitaa ja vaalia Suomen vuosina 1939–1945 käymien sotien ja niiden veteraanien perintöä.

5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA NIIDEN ANALYYSI

Edellä on tarkasteltu valtioneuvoston kanslian toimintaa ja kanslian henkilöstöä. Oikeuskanslerinviraston toimintakertomus on omana kappaleenaan. Sen sijaan tilinpäätöslaskelmien ja niitä täydentävien liitteiden osalta tarkastelu kattaa myös oikeuskanslerinviraston.

5.1 Tilinpäätöslaskelmat ja niitä täydentävät liitteet

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.-31.12.2008		1.1.-31.12.2007	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	745,50		828,95	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	10 969,59		5 077,04	
Muut toiminnan tuotot	2 581 745 452,09	2 581 757 167,18	432 140 717,11	432 146 623,10
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 299 956,62		1 262 185,76	
Henkilöstökulut	20 355 310,12		18 707 346,75	
Vuokrat	4 429 595,86		4 612 006,29	
Palvelujen ostot	8 344 067,84		8 075 266,06	
Muut kulut	373 047 878,94		1 334 490,98	
Poistot	1 469 283,00		1 670 764,00	
Sisäiset kulut	6 233,91	-408 952 326,29	104 492,21	-35 766 552,05
JÄÄMÄ 1		**2 172 804 840,89**		**396 380 071,05**
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 545 918 807,85		1 281 420,00	
Rahoituskulut	-102,72	1 545 918 705,13	-2 667,42	1 278 752,58
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot		0,00		615,80
JÄÄMÄ II		**3 718 723 546,02**		**397 659 439,43**
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Voittoa tavoittelemattomille yhteis.		-36 075 000,00		-17 786 000,00
JÄÄMÄ III		**3 682 648 546,02**		**379 873 439,43**
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	2 253,35		513,64	
Suoritetut arvonlisäverot	-2 762 296,23	-2 760 042,88	-3 011 210,87	-3 010 697,23
TILIKAUDEN TUOTTO-/ KULUJÄÄMÄ		**3 679 888 503,14**		**376 862 742,20**

T A S E

	31.12.2008		31.12.2007	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Muu kansallisomaisuus		41 733,00		41 733,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄ-AIKAISET SIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	1 447 360,00		1 613 470,00	
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	213 956,50	1 661 316,50	180 792,50	1 794 262,50
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	2 045 678,00		2 539 618,00	
Kalusteet	512 779,00		638 434,00	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 523,00		2 523,00	
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	0,00	2 560 980,00	19 860,00	3 200 435,00
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit		12 001 485 994,13		9 598 997 153,36
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄ-AIKAISET SIJOITUKSET YHTEENSÄ		12 005 708 290,63		9 603 991 850,86
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Siirtosaamiset	208 899,13		150 923,35	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 612,29	210 511,42	2 391,72	153 315,07
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	855,10		551,25	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	31 946,95	32 802,05	33 586,90	34 138,15
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		243 313,47		187 453,22
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**12 005 993 337,10**		**9 604 221 037,08**

./..

T A S E

	31.12.2008		31.12.2007	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	763 091,99		763 091,99	
Ed.tilik. pääoman muutos	9 598 342 124,04		-5 253 367,44	
Pääoman siirrot	-1 278 371 775,23		9 226 732 749,28	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	3 679 888 503,14	12 000 621 943,94	376 862 742,20	9 599 105 216,03
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	1 450 895,76		1 500 990,33	
Tilivirastojen väliset tilitykset	519 739,15		493 552,19	
Edelleen tilitettävät erät	418 619,83		415 086,32	
Siirtovelat	2 982 138,42	5 371 393,16	2 706 192,21	5 115 821,05
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		5 371 393,16		5 115 821,05
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**12 005 993 337,10**		**9 604 221 037,08**

Valtioneuvoston kanslian talousarvion toteumalaskelma 1.1.–31.12. 2008

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2008	Toteutuma %
Osasto 11	**Verot ja veroluonteiset tulot**	**513,64**	**2 253,35**	**2 253,35**	**100,00**
1104	Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	513,64	2 253,35	2 253,35	100,00
110401	Arvonlisävero	513,64	2 253,35	2 253,35	100,00
Osasto 12	**Sekalaiset tulot**	**864 063 050,99**	**68 676 521,47**	**68 676 521,47**	**100,00**
1239	Muut sekalaiset tulot	864 063 050,99	68 676 521,47	68 676 521,47	100,00
123904	Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset	927 000,36	7 315 845,00	7 315 845,00	100,00
123910	Muut sekalaiset tulot	396 565,66	154 566,32	154 566,32	100,00
123950	Nettotulot osakemyynnistä	862 739 484,97	61 206 110,15	61 206 110,15	100,00
Osasto 13	**Korkotulot ja voiton tuloutukset**				
1303	Osinkotulot	**1 281 420,00**	**1 545 918 807,85**	**1 545 918 807,85**	**100,00**
130301	Osinkotulot	1 281 420,00	1 545 918 807,85	1 545 918 807,85	100,00
Tuloarviotilit yhteensä		**865 344 984,63**	**1 614 597 582,67**	**1 614 597 582,67**	**100,00**

./..

		Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA+LTA:t)	Talousarvion 2008 määrärahojen käyttö vuonna 2008	Tilinpäätös 2008	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008	Käyttö vuonna 2008 (pl.peruut.)	Siirretty seuraavalle vuodelle
Pääluokka 23		**195 148 387,87**	**348 669 000,00**	**247 688 042,45**	**347 765 987,42**	**903 012,58**	**13 239 050,90**	**316 726 050,90**	**208 994 212,34**	**100 948 057,77**
230101	VN/Palkkaukset (A)	4 487 989,79	4 899 000,00	4 727 041,53	4 727 041,53	171 958,47	0,00	0,00	0,00	0,00
230201	VNK:n toimintamenot (S2)	0,00	27 091 000,00	21 208 902,48	27 091 000,00	0,00	0,00	27 091 000,00	21 208 902,48	5 882 097,52
230221	VNK:n toimintamenot (S2)	24 132 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 782 776,07	4 782 776,07	4 782 776,07	0,00
230222	EU-puheenjohtajuus (S3)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 021 750,27	5 021 750,27	0,00	0,00
230229	Arvonlisäveromenot (A)	2 925 075,88	3 000 000,00	2 547 866,41	2 547 866,41	452 133,59	0,00	0,00	0,00	0,00
230288	Osakehankinnat (S3)	139 500 000,00	271 700 000,00	179 200 000,00	271 700 000,00	0,00	870 112,80	272 570 112,80	179 200 000,00	93 370 112,80
230301	OKV:n toimintamenot (S2)	0,00	2 971 000,00	2 320 475,43	2 971 000,00	0,00	0,00	2 971 000,00	2 320 475,43	650 524,57
230321	OKV:n toimintamenot (S2)	2 866 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	797 587,84	797 587,84	797 587,84	0,00
232750	Puoluetoiminnan tukeminen (K)	17 711 000,00	36 000 000,00	36 000 000,00	36 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2327501	Puolueiden toiminta	15 145 890,00	17 910 000,00	17 910 000,00	17 910 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2327502	Ahvenanmaan poliittinen toiminta	76 110,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2327503	Eduskuntavaaliavustus/Puolueiden tiedotustoiminta	2 489 000,00	17 910 000,00	17 910 000,00	17 910 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2327504	Ahvenamaan tiedotustoiminta	0,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
239920	Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat (A)	0,00	812 000,00	610 347,48	610 347,48	201 652,52	0,00	0,00	0,00	0,00
239921	Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat (A)	306 939,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
239921	Kunniamerkit (A)	0,00	471 000,00	393 732,00	393 732,00	77 268,00	0,00	0,00	0,00	0,00
239924	Kunniamerkit (A)	414 383,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
239925	Merkkivuoden 1809 valmistelu (S3)	0,00	1 650 000,00	604 677,12	1 650 000,00	0,00	0,00	1 650 000,00	604 677,12	1 045 322,88
239926	Kemikaaliviraston valmistelumenot (S2)	2 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 763 689,70	1 763 689,70	2 143,91	0,00
239927	Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuosi (S2)	300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 134,22	3 134,22	2 649,49	0,00
239928	Merkkivuoden 1809 valmistelu (S3)	130 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
239958	Avustus Tammenlehvän perinneliiton käynnistämismenoihin (S3)	75 000,00	75 000,00	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00	75 000,00	75 000,00	0,00
Pääluokka 26		**0,00**	**135 000,00**	**48 419,14**	**135 054,22**	**0,00**	**0,00**	**135 000,00**	**48 364,92**	**86 635,08**
2601014	Julkisen hallinnon verkkoturvallisuuden edistäminen (EK)	0,00	135 000,00	48 364,92	135 000,00	0,00	0,00	135 000,00	48 364,92	86 635,08
260129	Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	0,00	0,00	54,22	54,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pääluokka 27		**0,00**	**135 000,00**	**0,00**	**135 000,00**	**0,00**	**0,00**	**135 000,00**	**0,00**	**135 000,00**
2701011	Julkisen hallinnon verkkoturvallisuutta edistäviin menoihin (EK)	0,00	135 000,00	0,00	135 000,00	0,00	0,00	135 000,00	0,00	135 000,00
Pääluokka 28		**691 627,63**	**229 900,00**	**183 595,18**	**229 900,00**	**0,00**	**557 740,47**	**787 640,47**	**347 767,74**	**46 304,82**
280119	VM:n hallinnonalan arvonlisävero-menot (A)	1 004,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
280189	Osakkeiden myyntijärjestelyt ja hankinnat (S2)	388 323,00	0,00	0,00	0,00	0,00	388 323,00	388 323,00	0,00	0,00
28602023	Euroopan unionin osallistuminen matka kustannusten korvauksiin (S2)	0,00	229 900,00	183 595,18	229 900,00	0,00	0,00	229 900,00	183 595,18	46 304,82
288101	Euroopan unionin kansallisten asian-tuntijoiden palkkaukset (S2)	66 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54 012,78	54 012,78	48 767,87	0,00
28812523	Euroopan unionin osallistuminen matka kustannusten korvauksiin (S2)	236 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	115 404,69	115 404,69	115 404,69	0,00
Pääluokka 31		**25 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**1 693,91**	**1 693,91**	**0,00**	**0,00**
310121	LVM:n toimintamenot (S2)	25 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 693,91	1 693,91	0,00	0,00
Pääluokka 32		**3 622 019,29**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**2 749 188,43**	**2 749 188,43**	**1 245 197,75**	**1 367 188,29**
322087	Geologian tutkimuskeskuksen kemian analyysipalvelujen yhtiöittäminen (S2)	2 249 831,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,14	0,00	0,00
327088	Osakehankinnat (S3)	1 372 188,29	0,00	0,00	0,00	0,00	2 749 188,29	2 749 188,29	1 245 197,75	1 367 188,29
Määrärahatilit yhteensä		**199 487 034,79**	**349 168 900,00**	**247 920 056,77**	**348 265 941,64**	**903 012,58**	**16 547 673,71**	**320 534 573,71**	**210 635 542,75**	**102 583 185,96**

Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu voimassa olevia säädöksiä ja hyvää kirjanpitotapaa noudattaen. Omaisuuserät on arvostettu ja tuotot ja kulut on jaksotettu säädösten mukaisesti. Arvostus- ja jaksotusperiaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia edelliseen tilikauteen verrattuna.

Vertailtavuus

Valtion omistajaohjaustoiminto ja sen vaikutukset näkyvät kanslian luvuissa vuonna 2008 koko tilikauden osalta. Esimerkiksi osingot kirjautuivat kokonaisuudessaan kanslian tilille kun vielä vuonna 2007 suurin osa maksettiin vanhojen ministeriöiden tileille. Vertailtavuuteen on vaikuttanut myös se, että valtio siirsi apporttina omistamansa osakkeet kahdeksasta pörssiyhtiöstä (Kemira, Metso, Outokumpu, Rautaruukki, Sampo, Sponda, Stora Enso ja TeliaSonera) valtion kokonaan omistamalle Solidium Oy:lle.

Taseen vertailtavuus

Kanslian taseomaisuus kasvoi 2 402,5 miljoonaa euroa. Tästä osakkeiden siirto Solidium Oy:hyn aiheutti 2 156,1 miljoonan euron kasvun. Taseomaisuuteen vaikuttivat lisäksi OMX Abp:n osakkeiden myynti, liikenne- ja viestintäministeriöltä hallinnan siirtona saadut Destia Oy:n osakkeet ja Elisa Oyj osakkeiden myynnit ja ostot.

Tuotto- ja kululaskelman vertailtavuus

Osakkeiden siirto Solidium Oy:lle aiheutti kirjanpidossa tekniset 2 527,2 miljoonan euron myyntivoittokirjaukset sekä 371 miljoonan euron myyntitappiokirjaukset. Muiden myytyjen osakkeiden myyntivoitto oli 54,4 miljoonaa euroa.

Rahoitustuottoihin kirjattiin 1 545,9 miljoonan euron osingot. Edellisvuonna kanslian rahoitustuottoihin kirjautui vain 1,3 miljoonaa euroa.

Siirtotalouden kulujen kasvu kaksinkertaistui puoluetuen määrärahan muutoksesta.

Talousarvion toteumalaskelman vertailtavuus

Puoluetoiminnan tukemisen momentille lisättiin vuoden 2008 ensimmäisessä lisätalousarviossa 18 000 000 euroa tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Määrärahan lisäys ei aiheuttanut lisäystä valtion määrärahoihin, koska vastaava summa vähennettiin liikenne- ja viestintäministeriön pääluokasta.

Valtioneuvoston kanslian pääluokkaan myönnettiin kolmannessa lisätalousarviossa 269,0 milj. euroa Elisa Oyj:n osakkeiden hankintaan.

Liite 2 Tiliviraston tilinpäätös: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2008	Vertailu Tilinpäätös – Talousarvio	Toteutuma %
12.39.50	Bruttotulot	864 012 431,24	61 206 110,15	61 211 110,15		
Nettotulot	Bruttomenot	1 272 946,27	0,00	5 000,00		
osakemyynnistä	**Nettotulot**	**862 739 484,97**	**61 206 110,15**	**61 206 110,15**	**-**	**100,00 %**

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2008 määrärahojen		Tilinpäätös 2008	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2008	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008	Käyttö vuonna 2008 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.02.22.	Bruttomenot	0,00	0,00	0,00							
EU-puheenjohtajuus (S3)[1]	Bruttotulot	0,00	0,00	0,00							
	Nettomenot	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-**	**5 021 750,27**	**5 021 750,27**	**0,00**	**0,00**
31.01.21.	Bruttomenot	0,00	0,00	0,00							
Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (S2)[2]	Bruttotulot	0,00	0,00	0,00							
	Nettomenot	**25 000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-**	**1 693,91**	**1 693,91**	**0,00**	**0,00**

[1] Momentti on ollut käytössä v. 2004 ja 2005 bruttobudjetoituna, vuonna 2006 momentti on ollut nettobudjetoitu.
[2] Momentti on saatu käyttöön tilijaottelun muutoksella nettobudjetoituna vuonna 2007.

Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Valtioneuvoston kanslialla ei ole arviomäärärahojen ylityksiä.

Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi			Tilijaottelu	Peruutettu	Yhteensä
Pääluokka 23	**Valtioneuvosto**				**6 783 780,79**
Vuosi 2006					5 021 750,27
	230222	Eu-puheenjohtajuus	5 021 750,27		
Vuosi 2007					1 762 030,52
	239926	Kemikaaliviraston valmistelumenot	1 761 545,79		
	239927	Suomen itsenäisyyden 90-vuotis-juhlavuosi	484,73		
Pääluokka 28	**Valtiovarainministeriön hallinnonala**				**393 567,91**
Vuosi 2007					393 567,91
	280189	Osakekkeiden myyntijärjestelyt ja hankinnat	388 323,00		
	288101	Euroopan unionin kansallisten asian-tuntijoiden palkkaukset	5 244,91		
Pääluokka 31	**Liikenne- ja viestintäministeriön hallin-nonala**				**1 693,91**
Vuosi 2007					1 693,91
	310121	Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot	1 693,91		
Pääluokka 32	**Kauppa- ja teollisuusministeriön hallin-nonala**				**136 802,39**
Vuosi 2006					136 802,25
	327088	Osakehankinnat	136 802,25		
Vuosi 2007					0,14
	322087	Geologian tutkimuskeskuksen kemian analyysipalvelujen yhtiöittäminen	0,14		
Pääluokat yhteensä					**7 315 845,00**
Vuosi 2006					5 158 552,52
Vuosi 2007					2 157 292,48

Liite 5 Henkilöstökulujen erittely

	2008	2007
Henkilöstökulut	**16 864 886,23**	**15 569 041,90**
Palkat ja palkkiot*	16 629 524,23	15 398 917,20
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	235 362,00	170 124,70
Henkilösivukulut	**3 490 423,89**	**3 138 304,85**
Eläkekulut	2 750 309,41	2 445 499,35
Muut henkilösivukulut	740 114,48	692 805,50
Yhteensä	**20 355 310,12**	**18 707 346,75**
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 598 257,11	1 512 049,58
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	3 340,42	2 931,04
Johto	2 922,42	2 771,04
Muu henkilöstö (ministerit)	418,00	160,00

* sisältää valtioneuvoston jäsenten ja heidän erityisavustajiensa palkat, jotka eivät sisälly tämän taulukon johdon palkkoihin.

Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä		Poisto-menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto%	Jäännösarvo € tai %
108	Kansallisomaisuus	ei	ei	ei	ei
110	Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto	5 vuotta	20 %	ei
112	Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta	20 %	ei
114	Itsevalmistetut ATK-ohjelmat	tasapoisto	5 vuotta	20 %	ei
1250	Autot ja muut maakuljetusvälineet	jäännösarvo	5 vuotta	20 %	28 %
1255-6	ATK-laitteet, toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	4 vuotta	25 %	ei
1257-8	Viestintälaitteet	tasapoisto	5 vuotta	20 %	ei
1269	Muut koneet ja laitteet (31.12.2002 saakka)	tasapoisto	10 vuotta	10 %	ei
12691	Muut koneet ja laitteet (1.1.2003 alkaen)	tasapoisto	5 vuotta	20 %	ei
127	Kalusteet	tasapoisto	10 vuotta	10 %	ei
1280	Taide-esineet (ei kansallisomaisuutta)	ei	ei	ei	ei
1289	Muut aineelliset hyödykkeet	tasapoisto	10 vuotta	10 %	ei
130	Osakkeet ja osuudet	ei	ei	ei	ei

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhdenmukaisin periaattein taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta käyttöönottopäivästä lukien. Jäännösarvopoiston käyttö autojen osalta perustuu siihen, että autot myydään 4–5 vuoden ikäisinä, jolloin hinta on aina suurempi kuin jäännösarvo. Alkuperäiseen poistosuunnitelmaan on omaisuusryhmän 1269 osalta tehty muutos siten, että poistoajaksi on 1.1.2003 alkaen muutettu 5 vuotta. 31.12.2002 mennessä hankitut esineet poistetaan vanhalla 10 vuoden poistoajalla loppuun asti. Vähäiset käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisomaisuus	Aineettomat hyödykkeet		Aineettomat hyödykkeet yhteensä
	Muu kansallisomaisuus	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2008	41 733,00	2 230 618,00	180 792,50	2 411 410,50
Lisäykset	0,00	317 147,00	193 027,00	510 174,00
Vähennykset	0,00	0,00	-159 863,00	-159 863,00
Hankintameno 31.12.2008	**41 733,00**	**2 547 765,00**	**213 956,50**	**2 761 721,50**
Kertyneet poistot 1.1.2008	0,00	617 148,00	0,00	617 148,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	483 257,00	0,00	483 257,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2008	**0,00**	**1 100 405,00**	**0,00**	**1 100 405,00**
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	**41 733,00**	**1 447 360,00**	**213 956,50**	**1 661 316,50**

	Aineelliset hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet yhteensä
	Koneet ja laitteet	Kalusteet	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2008	5 231 656,00	1 186 774,00	2 523,00	19 860,00	6 440 813,00
Lisäykset	408 224,00	16 920,00	0,00	0,00	425 144,00
Vähennykset	-457 466,00	-22 629,00	0,00	-19 860,00	-499 955,00
Hankintameno 31.12.2008	**5 182 414,00**	**1 181 065,00**	**2 523,00**	**0,00**	**6 366 002,00**
Kertyneet poistot 1.1.2008	2 692 038,00	548 340,00	0,00	0,00	3 240 378,00
Vähennysten kertyneet poistot	-407 185,00	-14 197,00	0,00	0,00	-421 382,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	802 660,00	134 143,00	0,00	0,00	936 803,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	49 223,00	0,00	0,00	0,00	49 223,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2008	**3 136 736,00**	**668 286,00**	**0,00**	**0,00**	**3 805 022,00**
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	**2 045 678,00**	**512 779,00**	**2 523,00**	**0,00**	**2 560 980,00**

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Käyttöomaisuus-arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä
	Käyttöomaisuus-arvopaperit	
Hankintameno 1.1.2008	9 598 997 153,36	9 598 997 153,36
Lisäykset	5 535 750 627,02	5 535 750 627,02
Vähennykset	-3 133 261 786,25	-3 133 261 786,25
Hankintameno 31.12.2008	**12 001 485 994,13**	**12 001 485 994,13**
Kertyneet poistot 1.1.2008	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2008	**0,00**	**0,00**
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	**12 001 485 994,13**	**12 001 485 994,13**

Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2008	2007	Muutos
Korot euromääräisistä saamisista			0,00
Korot valuuttamääräisistä saamisista			0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista			0,00
Osingot	1 545 918 807,85	1 281 420,00	1 544 637 387,85
Liikelaitosten voiton tuloutukset			0,00
Muut rahoitustuotot			0,00
Rahoitustuotot yhteensä	**1 545 918 807,85**	**1 281 420,00**	**1 544 637 387,85**

Rahoituskulut	2008	2007	Muutos
Korot euromääräisistä veloista	102,72	2 667,42	-2 564,70
Korot valuuttamääräisistä veloista			0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista			0,00
SWAP-maksut veloista			0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot			0,00
Muut rahoituskulut			0,00
Rahoituskulut yhteensä	**102,72**	**2 667,42**	**-2 564,70**
Netto	**1 545 918 705,13**	**1 278 752,58**	**1 544 639 952,55**

Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole talousarviotaloudesta annettuja lainoja.

Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Arvopaperin nimi ja sarja	31.12.2008 Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus-osuus %	Myynti-oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	31.12.2007 Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet								
Elisa Oyj	0	0,00	0	0,00		1 954 155,60	22 798 482,00	4 144 790,66
Elisa Oyj	16 000 000	196 800 000,00	179 200 000,00	9,62	0,00	0,00	0,00	0,00
Elisa Oyj	6 000	73 800,00	73 800,00			0,00	0,00	0,00
Finnair Oyj A	49 510 682	242 107 234,98	366 392 353,50	55,81	50,10	17 878 856,50	400 541 417,38	366 392 353,50
	22 004 744	107 603 198,16	138 629 887,20				178 018 378,96	138 629 887,20
Fortum Oyj	450 932 988	6 867 709 407,24	3 191 092 483,15	50,80	50,10	608 759 533,80	13 893 245 360,28	3 191 092 483,15
Fortum Oyj			27 990 382,87					27 990 382,87
Kemira Oyj	0	0,00	0,00	0,00	0,00	10 328 250,00	297 453 600,00	175 613 655,87
Metso Oyj	0		0,00	0,00		47 085 861,00	585 905 063,71	198 245 808,96
Neste Oil Oyj	128 458 247	1 359 088 253,26	1 926 873 705,00	50,10	50,10	128 458 247,00	3 099 697 500,11	1 926 873 705,00
OMX Abp 1 a	0		0,00	0,00			42 479 360,00	2 354 630,97
Outokumpu Oyj, sarja A	0		0,00	0,00	0,00	67 728 716,40	801 207 347,01	409 765 029,44
Outokumpu Oyj, sarja A	0		0,00				395 897 715,36	118 899 973,92
Rautaruukki Oyj. Sarja K	0		0,00	0,00	0,00	111 313 398,00	1 650 221 125,35	393 152 961,54
Sampo Oyj 1 a	0		0,00	0,00		95 136 096,00	1 433 383 846,40	489 347 477,22
Sponda Oyj 1a	0		0,00	0,00		19 032 749,00	310 995 118,66	178 742 150,10
Stora Enso Oyj sarja A	0		0,00	0,00		25 018 171,65	566 522 598,03	390 853 632,20
Stora Enso Oyj sarja R	0		0,00			18 667 575,45	424 791 050,24	291 649 816,89
TeliaSonera AB	0		0,00	0,00		261 977 719,56	3 943 220 614,40	480 207 114,73
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet yht.		**8 773 381 893,64**	**5 830 252 611,72**				**28 046 378 577,89**	**8 783 955 854,22**
Julkisesti noteerattomat osakkeet ja osuudet								
Ekokem Oy Ab sarja A	6 000		7 618 913,07	34,08	0,00	546 000,00	0,00	15 237 826,14
Ekokem Oy Ab sarja B	6 000		7 618 913,07			546 000,00	0,00	0,00
Altia Oyj	35 960 000		60 480 378,36	100,00	50,10	5 000 000,00		60 480 378,36
Anuukar Holding Oy	225		3 784,23	45,00				3 784,23
Arek Oy	1 260 000		1 260 000,00	9,00		214 200,00		1 260 000,00
Art and Design City Helsinki Oy	3 750		63 070,47	35,21				63 070,47
Art and Design City Helsinki Oy	3 750		63 075,00					63 075,00
Boreal Kasvinjalostus Oy	10 000		1 828 933,55	65,00	50,10	0,00		1 828 933,55
Destia Holding Oy	100		2 500,00	100,00	100,00			2 500,00

./..

Destia Holding Oy:Osakepääoman lisäys	679 900		16 997 500,00				
Destia Holding Oy:SVOP-rahasto			56 844 400,91				
Edita Oyj 1)	6 000 000		5 045 637,79	100,00			5 045 637,79
Eka-kiinteistöt Oy	45 559		5 922 670,00	38,00			5 922 670,00
Eka-kiinteistöt Oy			-284 743,75				0,00
FCG Finnish Consulting Group Oy	1 206 431		1 206 431,00	6,10		60 321,55	1 206 431,00
Fingrid Oyj, sarja A	410		13 791 409,97	12,30		884 029,38	13 791 409,97
Gasum Oy, Sarja A 2)	6 566 154		71 782 608,70	12,40		5 909 539,50	71 782 608,70
Gasum Oy, Sarja K	1		3,36				3,36
Haus kehittämiskeskus Oy	1 000		2 630 435,20	100,00	100,00		2 630 435,20
Itella Oy	40 000 000		67 275 170,59	100,00	100,00	39 000 000,00	67 275 170,59
Kemijoki Oy sarja B	1 223 914		20 584 257,65	50,10	50,10	416 130,76	20 584 257,65
Labtium Oy	100		2 500,00	100,00	100,00		2 500,00
Labtium:SVOP-rahasto			2 249 830,86				2 249 830,86
Labtium:Apportti	60 626		1 515 650,00				1 515 650,00
Motiva Oy	30 480		723 208,08	100,00	100,00	20 000,00	723 208,08
Motiva Oy	23 809		399 991,20				399 991,20
Patria Industries Oyj	4 076 264		16 818 792,65			8 350 256,70	16 818 792,65
Patria Industries Oyj	23 757 925		93 445 211,94	73,20	50,10		93 445 211,94
Rahapaja Oy	16 000		2 691 006,82	100,00	50,10	1 800 000,00	2 691 006,82
Raskone Oy	49 200		827 484,60	85,00	50,10	425 000,00	827 484,60
Raskone Oy	1 800		73 665,30				73 665,30
Santapark Oy	112 000		1 883 704,77	32,10			1 883 704,77
Santapark Oy	40 000		448 725,39				448 725,39
Silta Oy	7		1 554 056,44	10,15		91 000,00	1 554 056,44
Solidium Oy	50		26 910 068,23	100,00	100,00	3 000 000,00	26 910 068,23
Solidium Oy:Osakepääoman lisäys	1 950		331 500 000,00				0,00
Solidiium Oy:SVOP-rahasto			4 951 134 926,11				0,00
Suomen Siemenperunakeskus Oy	2 200		158 360,69	22,00			158 360,69
Suomen Viljava Oy	2 000 000		2 868 770,25	100,00	100,00	3 000 000,00	2 868 770,25
Vapo Oy	15 030		25 278 641,69	50,10	50,10	8 517 000,00	25 278 641,69
VR-yhtymä Oy	2 200 000		370 013 438,22	100,00	100,00	54 800 000,00	370 013 438,22
Julkisesti noteerattomat osakkeet ja osuudet yhteensä			**6 171 233 382,41**				**815 041 299,14**
Kaikki Osakkeet ja osuudet yhteensä		**8 773 381 893,64**	**12 001 485 994,13**			**1 545 918 807,85**	**28 046 378 577,89**	**9 598 997 153,36**

1) Splittaus 5.4.2001/osake jaettu 2.000 osaan
2) Valtion omistusosuus on 24 %, Valtioneuvoston kanslian osuus 12,4 %

Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat 31.12.2008

Euroa	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat							
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot							
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset							
Euromääräiset lainasaamiset							
Muut euromääräiset sijoitukset							
Muut valuuttamääräiset sijoitukset							
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				855,10			855,10
Yhteensä				855,10			855,10
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euromääräiset lainat							
Otetut valuuttamääräiset lainat							
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta							
Muut pitkäaikaiset velat							
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset							
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat							
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat							
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat							
Yhteensä				0,00			0,00

Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut

Vastuusitoumukset

€ tai sanallinen selitys	31.12.2008	31.12.2008	Muutos 2008–2007
Kansainvälisille rahoituslaitoksille annetut sitoumukset	0,00	0,00	0,00
Vastuut vahinko- ja vakuutuskorvauksista	0,00	0,00	0,00
Liikelaitoksiin liittyvät sitoumukset	0,00	0,00	0,00
Muut vastuut	0,00	0,00	0,00
*Vuokrasopimukset *)*	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	**0,00**	**0,00**	**0,00**

*) Valtioneuvoston kanslialla on seitsemän toistaiseksi voimassa olevaa toimitilavuokrasopimusta, jotka ovat todennäköisesti voimassa ainakin 15 vuotta ja ovat siten arvoltaan kukin vähintään 5 milj. euroa.

Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut

Vuokrasopimukset	Vuosittaiset talousarviomenot yht. 2009 arvio sis. alv
Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä	**3 774 000**
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset	3 774 000

Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 14 Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Valtioneuvoston kanslialla ei ole taseeseen sisältymättömiä rahastoituja varoja.

Liite 15 Velan muutokset

Valtioneuvoston kanslialla ei ole liitteen tarkoittamia velkoja.

Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Valtioneuvoston kanslialla ei ole liitteen tarkoittamia velkoja.

Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Valtioneuvoston kanslialla ei ole liitteen tarkoittamia täydentäviä tietoja. Toiminnalliset muutokset ilmenevät kulu- tuottolaskelmasta, taseesta sekä toimintakertomuksesta.

5.2 Tilinpäätöslaskelmien analyysi

Tilinpäätöslaskelmat ja niitä täydentävien liitteiden tiedot sisältävät koko valtioneuvoston pääluokan tiedot mukaan lukien muista pääluokista kanslian käyttöön osoitetut määrärahat.

Valtion omistajaohjaustoiminto ja sen vaikutukset näkyvät kanslian luvuissa vuonna 2008 koko tilikauden osalta. Esimerkiksi osingot kirjautuivat kokonaisuudessaan kanslian tilille kun vielä vuonna 2007 suurin osa maksettiin vanhojen ministeriöiden tileille. Vertailtavuuteen on vaikuttanut myös se, että valtio siirsi apporttina omistamansa osakkeet kahdeksasta pörssiyhtiöstä (Kemira, Metso, Outokumpu, Rautaruukki, Sampo, Sponda, Stora Enso ja TeliaSonera) valtion kokonaan omistamalle Solidium Oy:lle.

Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot olivat kertomusvuonna 2 581,2 miljoonaa euroa. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 2 149,6 miljoonaa euroa. Kasvu aiheutui lähinnä Solidium Oy:lle siirrettyjen kolmen pörssiyhtiön teknisistä myyntivoittokirjauksista.

Toiminnan kulut kertomusvuonna olivat yhteensä 409,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2007 toiminnan kulut olivat 35,8 miljoonaa euroa. Tilinpäätösvuoden kulut kasvoivat 373,2 miljoonaa euroa. joka pääosin aiheutui Solidium Oy:lle siirrettyjen viiden pörssiyhtiön teknisistä myyntitappiokirjauksista.

Henkilöstökulujen osalta tilinpäätösvuoden kasvu oli 1,6 miljoonaa euroa.

Ostoissa ei tapahtunut olennaista muutosta edellisvuoteen verrattuna. Samoin voidaan todeta myös vuokramenojen ja palvelujen ostojen osalta.

Muiden kulujen lisäys 371,7 miljoonaa euroa johtuu lähes kokonaan em. teknisistä myyntitappiokirjauksista.

Poistoissa ja sisäisissä kuiluissa tapahtui yhteensä 0,3 miljoonan euron vähennys.

Rahoitustuotot ja -kulut kasvoivat edellisvuodesta nettomääräisesti 1 544,6 miljoonaa euroa. Tämä aiheutui siitä, että osingot kirjautuivat kokonaisuudessaan kanslian tilille kun vielä vuonna 2007 suurin osa maksettiin vanhojen ministeriöiden tileille.

Siirtotalouden kulut olivat kertomusvuonna 36,1 milj. euroa. Kulujen kasvu aiheutui siitä, että puoluetoiminnan tukemiseen momentille lisättiin vuoden 2008 ensimmäisessä lisätalousarviossa 18,0 miljoonaa euroa tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen. Tämä ei kuitenkaan aiheuttanut menojen lisäystä valtion tasolla, koska vastaava summa vähennettiin liikenne- ja viestintäministeriön pääluokasta.

Tase

Taseen loppusumma kasvoi edellisvuoden 9 608,2 miljoonasta eurosta 12 006,0 miljoonaan euroon. Muutos 2 401,8 aiheutui pääosin osakkeiden siirrosta Solidium Oy:lle. Muutoksen vaikutus näkyy taseen vastaavaa –puolella käyttöomaisuudessa ja vastattavaa –puolella valtion pääomassa.

Muissa taseen erissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Talousarvion toteumalaskelma

Tuloarviotileille kirjattiin talousarviovuonna 1 614,6 miljoonaa euroa (865,3 miljoonaa euroa/ vuonna 2007). Tulot koostuivat osakemyyneistä 61,2 miljoonaa euroa (862,7/vuonna 2007) sekä osinkotuloista 1 545,9 miljoonaa euroa (1,3 /vuonna 2007). Lisäksi siirtomäärärahojen peruutuksia kirjattiin kertomusvuonna 7,3 miljoonaa euroa (0,9/vuonna 2007).

Menoja varten kanslian käytössä oli edelliseltä vuodelta siirtyneet määrärahat mukaan lukien 361,9/209,7 vuonna 2007(pääluokan käytössä 365,7/213,3 vuonna 2007) miljoonaa euroa. Määrärahojen käyttö oli kanslian osalta 251,9/194,6 vuonna 2007 miljoonaa euroa (pääluokan käyttö 255,0/197,5 miljoonaa euroa). Sekä määrärahojen että käytön lisäys edellisvuoteen verrattuna aiheutui osakehankintojen määrärahoissa.

Menoarviotilit

Varsinainen talousarvio

Olennaiset muutokset talousarviossa myönnettyihin määrärahoihin verrattuna edellisvuoteen olivat lähinnä omistajaohjaukseen liittyvät määrärahat.

23.01.01 Palkkaukset
Vuoden 2008 talousarviossa myönnettiin valtioneuvoston ja erityisavustajien palkkauksiin 4 899 000 euroa.

23.02.01 Valtioneuvoston kanslian toimintamenot
Vuoden 2008 talousarviossa valtioneuvoston kanslian toimintamenomomentille myönnettiin 25 676 000 euroa.

23.02.29 Arvonlisäveromenot
Vuoden 2008 talousarviossa momentille myönnettiin 3 000 000 euroa.

23.02.88 Osakehankinnat
Vuoden 2008 talousarviossa momentille myönnettiin 3 000 000 euroa.

23.27.50 Puoluetoiminnan tukeminen
Vuoden 2008 talousarviossa momentille myönnettiin 18 000 000 euroa.

23.99.20 Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat
Vuoden 2008 talousarviossa momentille myönnettiin 812 000 euroa.

23.99.21 Kunniamerkit
Vuoden 2008 talousarviossa momentille myönnettiin 471 000 euroa.

23.99.23 Kemikaaliviraston valmistelumenot
Vuoden 2008 talousarviossa momentille myönnettiin 2 100 000 euroa EU:n kemikaaliviraston perustamisesta Helsinkiin aiheutuviin valmistelu- ja vuokramenoihin.

23.99.25 Merkkivuoden 1809 valmistelu
Vuoden 1008 talousarviossa momentille myönnettiin 450 000 euroa.

23.99.58 Avustus Tammenlehvän perinneliiton toiminnan tukemiseen
Vuoden 2008 talousarviossa momentille myönnettiin 75 000 euroa.

Ensimmäinen lisätalousarvio

Ensimmäisessä lisätalousarviossa momentille 23.27.50 Poliittisen toiminnan tukeminen myönnettiin lisäystä puolueille niiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen sekä Ahvenanmaan maakuntahallitukselle tiedotustoiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa yhteensä 18 000 000 euroa. Vastaava määräraha vähennettiin liikenne- ja viestintäministeriön pääluokasta.

Toinen lisätalousarvio

Toisessa lisätalousarviossa myönnettiin valtioneuvoston kanslian toimintamenomomentille 23.02.01 lisäystä 1 415 000 euroa. Määrärahasta 300 000 euroa oli siirtoa momentilta 23.02.88 Osakehankinnat ja 900 000 euroa siirtoa momentilta 23.99.23 Kemikaaliviraston valmistelumenot. Merkkivuoden 1809 valmistelu 23.99.23 momentille myönnettiin lisäystä 1 200 000 euroa. Tämä katettiin myös Kemikaaliviraston valmistelumenot –momentilta, siten momentilta vähennettiin kokonaisuudessaan talousarviossa myönnetty 2 100 000 euron määräraha.

Kolmas lisätalousarvio

Kolmannessa lisätalousarviossa myönnettiin 269 000 000 euroa lisäystä momentille 23.02.88 Osakehankinnat Elisa Oyj:n osakkeiden hankintaan.

Määrärahojen käyttö

Valtioneuvoston kanslian toimintamenomomentin (23.02.01) käyttö oli edelliseltä vuodelta siirtyneet määrärahat mukaan lukien 26,0 miljoonaa (23,3 milj. vuonna 2007). Tästä vuoden 2008 talousarviossa ja lisätalousarviossa myönnettyjen määrärahojen käyttö oli 21,2 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle siirtyi 5,9 miljoonaa, josta osa on jo sidottu vuonna 2007 – 2008 tehdyillä sopimuksilla. Momentin käyttöaste on pysynyt edelliseen vuoteen verrattuna lähes samana.

Osakehankintamäärärahoja käytettiin yhteensä 180,4 milj. euroa.

Merkkivuoden 1809 valmisteluun (23.99.25) käytettiin 0,6 milj. euroa.

Pääluokan käytössä olleiden momenttien tarkempi bruttomääräinen käyttö ilmenee talousarvion toteumalaskelmasta.

6 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäisen valvonnan menettelyistä, vastuista ja järjestämisestä määrätään valtioneuvoston kanslian työjärjestyksessä ja taloussäännössä. Sisäinen valvonta on järjestetty säätämällä ratkaisuvalta ja valvontavelvollisuus valtioneuvoston kanslian asetuksena annetussa työjärjestyksessä huomioon ottaen valtioneuvoston kanslian toiminnan ja talouden laajuus ja sisältö. Talousarviolain mukaan ministeriön johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyydestä ja asianmukaisuudesta.

Sisäinen valvonta on yksi osa kanslian johtamisjärjestelmää. Taloussäännön perusteella on arvioitu täyttääkö sisäinen valvonta ja riskienhallinta talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet ja todettu, että sisäisessä Sisäisen tarkastuksen jaoston kehittämää kevennettyä arviointikehikkoa hyödyntäen voidaan valtioneuvoston kanslian osalta arvioida, että kanslian toimintaympäristöä, toimintakulttuuria, tavoitteiden asettamista ja osin sisäistä viestintää koskien toiminta toteutuu. Sen sijaan riskien hallinnassa ja johdon raportoinnissa on kehittämisen tarpeita, jotka tulevat mukaan, kun vuoden 2009 aikana suunnitellaan kanslian sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestäminen uudelleen.

7 MÄÄRÄAJOIN TEHTÄVIEN KOKONAISARVIOINTIEN TULOKSET

Kertomusvuonna ei ole tehty valtioneuvoston kansliaa koskevia kokonaisarviointeja.

8 YHTEENVEDOT VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Kertomusvuonna ei ole ollut väärinkäytöksiä.

9 ALLEKIRJOITUKSET

Olemme tänään hyväksyneet valtioneuvoston kanslian vuoden 2008 tilinpäätöksen.

Helsingissä 16 päivänä maaliskuuta 2009

Matti Vanhanen
Pääministeri

Astrid Thors
Ministeri

Jyri Häkämies
Ministeri

Risto Volanen
Valtiosihteeri

10 OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Johdon katsaus

Oikeuskanslerinvirasto on valtioneuvoston oikeuskanslerin johdolla toimiva itsenäinen toimintayksikkö. Oikeuskanslerin päätehtävät ovat valtioneuvoston toiminnan laillisuuden valvonta ja yleinen laillisuusvalvonta. Lisäksi oikeuskansleri antaa oikeudellisia tietoja ja lausuntoja tasavallan presidentille, valtioneuvostolle ja ministeriöille. Oikeuskansleri valvoo myös, että asianajajat ja julkiset oikeusavustajat noudattavat hyvää asianajajatapaa. Asiat ratkaisee oikeuskanslerin vahvistaman työnjaon mukaan joko oikeuskansleri itse tai apulaisoikeuskansleri tai tämän ollessa estyneenä apulaisoikeuskanslerin sijainen. Oikeuskansleri antaa vuosittain perustuslain 108 §:n 3 momentin mukaisesti kertomuksen toiminnastaan eduskunnalle ja valtioneuvostolle.

Oikeuskansleri tai hänen estyneenä ollessaan apulaisoikeuskansleri taikka tämän sijainen on laillisuusvalvojana läsnä valtioneuvoston esittelyissä ja esiteltäessä asioita valtioneuvostossa tasavallan presidentille. Valtioneuvoston valvonnassa ja muussa laillisuusvalvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen. Valvonnassa tulee käsiteltäviksi myös Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa liittyvien asioiden kansallista valmistelua koskevia kysymyksiä.

Vuonna 2008 oikeuskanslerina on toiminut oikeustieteen tohtori Jaakko Jonkka ja apulaisoikeuskanslerina oikeustieteen lisensiaatti, LL.M Mikko Puumalainen. Apulaisoikeuskanslerin sijaisena toiminut esittelijäneuvos, osastopäällikkönä Risto Hiekkataipale hoiti sijaisen tehtäviä 109 päivää.

Oikeuskanslerinvirastossa on kolme toimintayksikköä: valtioneuvostoasiain osasto, oikeusvalvontaosasto ja hallintoyksikkö.

Valtioneuvostoasiain osastolle vuoden 2008 tulossuunnitelmassa asetetut tavoitteet ja arviointi tavoitteiden toteutumisesta.

Valtioneuvoston valvonta

Listatarkastusasiat

Laatutavoite: Asiasisällöltään ratkaisujen tulee olla juridisesti oikeita, mutta muodollisessa suhteessa riittää useimmiten muistiotaso.

Määrätavoite: Kaikki listat käytävä läpi ongelmakysymysten seulomiseksi esille; tarkastus on suoritettava sillä tavoin, että virheet ja puutteet mahdollisuuksien mukaan havaitaan ja saadaan korjatuiksi.

Aikatavoite: Esiin tulleet oikeudelliset kysymykset analysoitava ja kanta muodostettava niin nopeasti, että valvonta sinänsä ei hidasta tai hankaloita valtioneuvoston toimintaa.

Listatarkastukseen liittyvät kanteluasiat

Lista-asioihin liittyvät kantelut pääsääntöisesti ratkaistava samanaikaisesti kuin asia on VN-esittelyssä. Muilta osin samat tavoitteet kuin kanteluasioilla yleensä.

Lausuntoasiat

Perustuslain 108 §:n 2 momentin nojalla annettavat lausunnot: Lausunnoille asetetaan samat sisällölliset laatuvaatimukset kuin listatarkastuksessa. Lausunto annettava joutuisasti.

Asianajajalaitoksen valvonta

Kanteluasiat

Laatutavoite: Kansalaiskeskeinen tarkastelukulma. Otetaan huomioon, että asianajajan ammatillisen toiminnan valvominen kuuluu ensisijaisesti Suomen Asianajajaliiton omille elimille, mutta oikeuskanslerin toiminnassa tulee lisäksi esille yleisen edun valvominen.

Määrätavoite: Pyrittävä ratkaisemaan ainakin sama määrä kanteluja kuin on saapunut. Vuonna 2008 näitä kanteluja saapui 121 (138 v. 2007)

Aikatavoite: Mahdollinen siirto Suomen Asianajajaliitolle mahdollisimman nopeasti, viimeistään 2 kk:ssa. Suomen Asianajajaliiton valvontalautakunnan päätöksellä ratkaistuihin asianajajavalvonta-asioihin liittyvät kantelut on pyrittävä ratkaisemaan samanaikaisesti Asianajajaliiton valvontalautakunnan asianomaisen kokouksen päätöstarkastuksen kanssa.

Suomen Asianajajaliiton päätökset valvonta-asioissa

Tarkastettava asiantuntemuksella ja niin nopeasti, että tarvittaessa voidaan käyttää oikeuskanslerin valitusoikeutta. Vuonna 2008 valvonta-asioiden ratkaisuja saapui 387 (547 v. 2007)

Voidaan todeta, että valtioneuvostoasiain osasto on toiminut asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteisiin liittyen osaston esittelijät antavat puhelimitse ja muin keskusteluin neuvoja eri ministeriöiden esittelijöille. Tämä neuvontatyö on joka viikkoista.

Oikeusvalvontaosastolle vuoden 2008 tulossuunnitelmassa asetetut tavoitteet ja arviointi tavoitteiden toteutumisesta.

Kanteluasiat

Laatutavoite: Ratkaisujen on oltava asian tosiseikaston valossa lainmukaisia ja oikeita sekä hyvin perusteltuja. Vastaukset pyritään kirjoittamaan selkeästi ja ymmärrettävästi. Lähtökohtana on ihmiskeskeinen suhtautumistapa.

Vaikuttavuustavoite: Kanteluasioita käsiteltäessä pyritään havaitsemaan virheet ja muut oikeudelliset epäkohdat sekä puuttumaan niihin. Viranomaistoiminnassa tapahtuneet lainvastaisuudet ja laiminlyönnit pyritään mahdollisuuksien mukaan saamaan korjatuiksi. Asioihin reagoimisella on viranomaisten toimintaa ohjaava ja virheellisyyksiä ennalta estävä vaikutus. Oikeuskanslerin ratkaisutoiminnan vaikuttavuutta lisäävät oikeuskanslerin kertomus, Finlexissä julkaistavat ratkaisuselosteet sekä ratkaisuista laadittavat tiedotteet.

Määrätavoite: Yhteismitallisia ja oikeudenmukaisia henkilökohtaisia määrätavoitteita viraston esittelijöille on laillisuusvalvonnan erityisluonteen ja esille tulevien tapausten moninaisuuden ja erilaisen laadun vuoksi vaikea asettaa. Virastossa olisi pyrittävä ratkaisemaan vuosittain ainakin sama määrä asioita kuin mitä on saapunut, jotta vireillä olevien asioiden määrä ei kasvaisi.

Aikatavoite: Kanteluasiat on pyrittävä ratkaisemaan nopeasti ja pääsääntöisesti saapumisjärjestyksessä. Laillisuusvalvontaratkaisujen saaminen

joutuisasti on kantelijoille tärkeää. Asioiden laatu ja niiden merkittävyys ovat viime kädessä käsittelyjärjestyksen priorisoinnissa ratkaisevia. Tietyt asiat käsitellään kiireellisinä ennen muita. Erityistä huomiota kiinnitetään vanhoihin asioihin, jotka on hoidettava niille asetettavassa määräajassa.

Kanteluja tutkittaessa pyritään menettelemään siten, että selvitystarve arvioidaan pian kantelun saavuttua ja selvitysten hankkimisen osoittautuessa tarpeelliseksi kantelu lähetetään välitoimelle viivytyksettä. Jos varsinainen välitoimi ei ole tarpeen eivätkä mahdollisesti hankitut asiakirjat ole laajahkot, asia tulisi esitellä päätettäväksi suhteellisen nopeasti, yleensä kolmessa kuukaudessa. Välitoimilla olleet asiat olisi pyrittävä ratkaisemaan työtilanne huomioiden mahdollisimman pian. Vuonna 2008 tehdyn tilastoselvityksen mukaan välitoimiasioiden mediaani oli 57 viikkoa (v. 2007 tehdyn selvityksen perusteella 62 viikkoa). Yleistavoitteeksi asetetaan, että yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta, asiat olisi pyrittävä ratkaisemaan vuodessa. Vuoden 2008 loppuun mennessä tulisi olla vuonna 2006 vireille tulleet tai vanhemmat asiat ratkaistu ellei erityisistä syistä muuta johdu.

Aloitteet ja esitykset

Asiat saattavat antaa oikeuskanslerille aihetta omiin aloitteisiin tai esityksiin. Perusteena niille on yleensä epäilty perus- ja ihmisoikeuksien loukkaus taikka säännösten tai määräysten ristiriita ja/tai tulkinnanvaraisuus, joka yksittäisten ihmisten oikeusturvan kannalta tai yleisen edun vuoksi olisi korjattava. Esitysoikeutta käytetään vain oikeudellista laatua olevien epäselvyyksien korjaamiseksi, ei yhteiskuntapoliittisissa tarkoituksenmukaisuuskysymyksissä. Esitysten johtamista aiottuun tulokseen seurataan.

Virastojen tarkastaminen

Tarkastuksia suoritetaan ja tarkastusmatkoja tehdään tarkoituksenmukaisuusharkinnan pohjalta oikeuskanslerinviraston voimavarojen puitteissa. Tarkastustoiminnan ennakkosuunnittelua pyritään lisäämään. Yhteistyössä eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian kanssa vältetään päällekkäisyyksiä tarkastustoiminnassa. Tavoitteena on perehtyä virastojen ja laitosten toimintaolosuhteisiin ja saada selville kohteissa olevat mahdolliset oikeudelliset ja muut oikeusturvaan vaikuttavat ongelmat sekä asianmukaisella tavalla reagoida niihin.

Tarkastuksia tehtiin 22 (edellisenä vuonna 7).

Tuomioistuinlaitoksen virkamiehiä koskevat virkasyyteasiat

Hovioikeudet toimittavat tarkastusviskaalien laatimat kertomukset alioikeuksien valvonnassa havaitsemistaan asioista tiedoksi oikeuskanslerille. Hovioikeudet ilmoittavat oikeuskanslerille tietoonsa tulleista seikoista, jotka saattavat johtaa virkasyytteen nostamiseen hovioikeudessa. Oman ryhmänsä muodostavat virkarikosasiat, joissa hovioikeus varaa asianomistajan vireille paneman syytteen johdosta oikeuskanslerille tilaisuuden tulla virallisena syyttäjänä kuulluksi asiassa. Lisäksi poliisin on ilmoitettava oikeuskanslerinvirastolle tutkittavakseen tulleesta tuomarin tekemäksi epäillystä virkarikosasiasta.

Asiat, joissa hovioikeus kuulee oikeuskansleria syyttäjänä, ratkaistaan välittömästi. Hovioikeuksien ilmoittamat virkarikosasiat käsitellään viivytyksettä.

Rangaistustuomioiden tarkastaminen

Oikeuskanslerinvirastossa tarkastetaan tuomituista rangaistuksista lähetettyjä ilmoituksia. Laaditussa tarkastussuunnitelmassa tarkoitetut rangaistustuomiot pyritään tarkastamaan. Tavoitteena on laillisuuden varmistaminen tuomioistuintoiminnassa. Rangaistustuomioiden tarkastusasiat on pyrittävä ratkaisemaan 6 kuukauden kuluessa asian vireille tulosta mahdollisen ylimääräisen muutoksenhaun vuoksi.

Oikeusvalvontaosaston toimialaan kuuluvat lausunnot

Osasto osallistuu oikeuskanslerin annettavien lausuntojen valmisteluun ja esittelyyn. Muissa kuin perustuslain 108 §:n 2 momentin mukaisissa tapauksissa oikeuskansleri voi harkita, onko lausuntoa syytä antaa sekä jos on, missä muodossa se tai muu oikeuskanslerin kannanotto mahdollisesti annetaan. Varsinainen lausunto annetaan muissa kuin perustuslain edellyttämissä tapauksissa yleensä, jos asia on yleisesti merkittävä ja liittyy oikeuskanslerin laillisuusvalvontaan, perus- ja ihmisoikeuksiin tai muuhun olennaiseen oikeuskanslerin tehtäväalueeseen.

Vuonna 2008 kanteluita saapui virastoon 1737, 385 enemmän kuin vuonna 2007. Kanteluita ratkaistiin 220 enemmän kuin vuonna 2007. Asetettu tavoite siitä, että vuoden 2006 tai vanhemmat asiat olisi ratkaistu vuoden 2008 loppuun mennessä, toteutui pääosiltaan. Kuitenkin 16 vuoden 2006 kantelua siirtyi vuodelle 2009. Tulosta voidaan kuitenkin kaikilta osin pitää erittäin hyvänä, kun ottaa huomioon, että uusien asioiden lisäys vaikutti kokonaispanokseen. Myös esittelijäkunnassa olleet pitkät sairauspoissaolot ja useat rekrytointiprosessit johtivat siihen, että esittelijäkunnassa oli pitkiä jaksoja vajausta, kunnes uusia esittelijöitä saatiin nimitettyä. Myös uuden asianhallintajärjestelmän (Mahti-hanke) käyttöönotto sitoi esittelijäresursseja. Yksi vanhempi oikeuskanslerinsihteeri oli käytännössä koko vuoden sidottu hankkeen vaatimiin tehtäviin. Hanke työllisti myös useita muita virkamiehiä runsaasti. Uusi asianhallintajärjestelmä otettiin käyttöön marraskuun alusta.

Rangaistustuomioiden tarkastusasiat sekä muut oikeusvalvontaosastoon kuuluvat tehtävät on kertomusvuonna hoidettu tavoitteiden mukaisesti.

Hallintoyksikölle vuoden 2008 tulossuunnitelmassa asetetut tavoitteet ja arviointi tavoitteiden toteutumisesta.

Oikeuskanslerin kertomus

Laatutavoite: Suomeksi ja ruotsiksi laadittavan painetun kertomuksen tulee antaa kertomusvuodelta selkeä ja luotettava kuva oikeuskanslerin toiminnasta, toimenpidepäätöksistä ja merkittävistä muista ratkaisuista. Sisällöltään ja ulkoasultaan sen tulee täyttää eduskunnalle annettavien virallisten kertomusten vaatimukset. Eduskunnan esittämät kertomuksen rakennetta koskevat suositukset otetaan huomioon.

Kertomuksesta laaditun englanninkielisen tiivistelmän tulee antaa oikeuskanslerin toiminnasta yleiskuva, josta käyvät ilmi toimintalinjat ja toiminnan painopistesuunnat, tärkeimmät perus- ja ihmisoikeusasiat sekä muiden oikeusjärjestelmien edustajia kiinnostavat kysymykset ja ratkaisut.

Aikatavoite: Kertomus valmistuu painoasussa kummankin kielisenä viimeistään eduskunnan syysistuntokauden alkaessa kertomusvuotta seuraavana vuonna. Englanninkielinen kertomustiivistelmä pyritään laatimaan kertomusvuotta seuraavan lokakuun loppuun mennessä. Kertomukset julkaistaan heti pdf-muodossa internet-sivuilla.

Vaikuttavuustavoite: Kertomus käsitellään säädetyssä järjestyksessä eduskunnassa. Kertomuksen avulla saatetaan viranomaisten tietoon valvontatoiminnassa tehtyjä havaintoja. Tehostetaan kertomuksen hyväksikäyttöä yleisöön kohdistuvassa viestinnässä.

Hallinto- ja tukipalvelut

Tulosalueeseen kuuluvat: sisäinen hallinto, talous, henkilöstökoulutus, viestintä, sihteeripalvelut, kirjaamo- ja arkistotoimi, kirjasto ja tietopalvelu, atk-tukipalvelut, virastopalvelut ja muut tukipalvelut.

Tulostavoitteet (palvelutavoitteet):

- Huolehtia nopeasti, tehokkaasti ja taloudellisesti muiden tulosalueiden toiminnan edellytyksistä ja tukea avaintulosten saavuttamista.
- Hyvä palveluiden taso, jotta avustettavan toiminnan laatutaso saavutetaan.
- Hyvä yleisöpalvelu asiakkaisiin kohdistuvissa tehtävissä.
- Avoin, luotettava ja aktiivinen ulkoinen viestintä.
- Aktiivinen sisäinen viestintä.
- Riittävän turvallisuustason takaaminen sitä edellyttävissä toiminnoissa.
- Tarpeellinen yhteistoiminta muiden valtioneuvoston linnan virastoyksiköiden kanssa (valtioneuvoston kanslia, valtiovarainministeriö).

Toimintavuonna tärkein ja viraston historian suurin hanke, joka myös työllisti hallintoyksikköä monin tavoin, oli uuden asianhallintajärjestelmän (Mahti) käyttöönotto. Järjestelmän rakentamisen yhteydessä suunniteltiin ja otettiin käyttöön myös viraston uusi logo ja graafinen ilme. Molemmat hankkeet rahoitettiin ilman lisäbudjettirahoitusta. Vuoden loppupuolella valmistui myös tutkijana toimineen dosentti Ilkka Seppisen kirjoittamana viraston 200-vuotishistoriikin käsikirjoitus.

Viestintä

Laatutavoitteet: Viestinnän tulee olla luotettavaa ja avointa sekä kieliasultaan selkeätä ja ymmärrettävää. Viestinnän tulee olla myös palveluhenkistä sekä suhtautua tasapuolisesti tiedotusvälineisiin ja muihin tiedon tarvitsijoihin. Tiedotteet pyritään antamaan samanaikaisesti suomen ja ruotsin kielellä. Ruotsinkielisistä ratkaisuista laaditaan myös ruotsinkieliset referaatit.

Aikatavoitteet: Viestinnän pystyttävä vastaamaan nopeasti tiedotusvälineiden ja yleisön tarpeisiin. Tiedotteet annetaan julkisuuteen viipymättä sen jälkeen kun ne, joita asia koskee, ovat saaneet ratkaisusta tiedon.

Referaatit toimenpidepäätöksistä pyritään julkaisemaan kahden viikon välein Finlexissä.

Vaikuttavuustavoite: Viestintää suunnataan eri tiedotusvälineiden edustajille ja kansalaistahoille sekä viranomaisille riittävän laajasti. Viestintä on vuorovaikutuksellista eli siitä saatu palaute otetaan toiminnassa huomioon.

Voidaan todeta, että hallintoyksikölle asetetut kertomuksen laadintaa, viestintää ja hallinto- ja tukipalveluja koskevat tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Tiedotteet ja ruotsinkielisiä asioita koskevat referaatit on pystytty hoitamaan tavoitteiden mukaisesti. Referaatit on pääsääntöisesti julkaistu Finlexissä kahden viikon sisällä.

Vuoden 2007 kertomuksen englanninkielinen yhteenveto laadittiin suomenkielen ja ruotsinkielen rakennetta noudattaen. Englanninkielinen kertomus julkaistiin tavoiteaikataulussa marraskuussa 2008.

Eräitä tunnuslukuja vuosilta 2006–2008

	2008	2007	2006
Kirjalliset lausunnot	34	31	29
Saapuneet kantelut	1 737	1 652	1 273
Ratkaistut kantelut	1 495	1 275	1 314
Omat aloitteet	23	11	13
Valtioneuvoston yleisistunnot	67	63	70
Käsitellyt asiat	1 605	1 709	1 709
Tarkistetut pöytäkirjat	73	37	65
Tasavallan presidentin esittelyt	41	35	36
Käsitellyt asiat	765	831	831
Tarkistetut pöytäkirjat	46	17	36
Rangaistustuomioiden tarkastaminen			
Saapunut	6 875	6 264	6 095
Tarkastuksen perusteella vireille	153	103	145

Kantelujen jakautuminen kohderyhmittäin

Kanteluja saapui vuonna 2008 kaikkiaan 1737. Osa kanteluista kohdistui useampaan kuin yhteen viranomaiseen, jolloin kantelujen kohteiden lukumääräksi tuli 2112. Kohteet jakaantuivat seuraavasti:

	2008	2007	2006
tuomioistuimet	335	277	226
poliisi	286	186	195
valtioneuvosto ja ministeriöt	193	116	91
sosiaaliviranomaiset	101	138	132
asianajajat ja julkiset oikeusavustajat	121	138	111
kunnallisviranomaiset	150	116	159
terveys- ja sairaanhoitoviranomaiset	88	86	71
syyttäjät	128	69	68
ulosottoviranomaiset	47	25	30
läänin- ja muu sisäasiainhallinto	66	44	47
muun viranomaisen menettely	514	325	276
muut kanteluasiat	95	55	90
yhteensä kohteita	2 112	1 575	1 496

Kanteluasioista aiheutuvat keskimääräiset kustannukset

Vuonna 2008 ratkaistuja kanteluja (ja niihin rinnastettavia omia aloitteita) oli yhteensä 1505 (v. 2007 1275 ja v. 2006 1327). Yhden kantelujen osuudeksi oikeuskanslerinviraston työmäärästä on arvioitu 60 %; jolloin yhden kanteluratkaisun kustannusten keskiarvo on noin 1243 euroa (v. 2007 1337 euroa ja v. 2006 1220 euroa). Yksittäisen kantelun hinta on laskenut edellisestä vuodesta. Tämä johtuu ratkaisujen määrän kasvusta. Kulloinkin vireille tulevien asioiden laadun ja laajuuden vuoksi niiden vaatiman työpanoksen tarvetta ei voida verrata vuosittain keskenään. Siten ratkaistujen asioiden määrissä esiintyy eroja eri vuosina.

Tutkituista asioista aiheutuneet toimenpiteet prosentteina

Tutkittavaksi otettiin 818 kanteluasiaa, joista toimenpiteitä aiheutti 129 asiaa (16 %). Toimenpiteisiin luetaan syyte, huomautus, esitys, käsitys tai ohje, muu kannanotto tai muu toimenpide sekä käsittelyn aikana tapahtuneet korjaus tai oikaisu.

Käsittelyajat

Käsittelyaikojen mediaanit

Kesällä 2008 tehdyn selvityksen mukaan eräitä keskeisiä suoritteita koskevat ratkaisuajat ovat seuraavat:

Kantelujen ratkaisuaikojen mediaani oli 7 viikkoa (v. 2007 6 viikkoa, v. 2006 6 viikkoa).

Kanteluita ratkaistu:

	2008	2007	2006
9 viikossa ratkaistu	55 %	55 %	58 %
18 viikossa ratkaistu	65 %	63 %	67 %
26 viikossa ratkaistu	69 %	69 %	71 %
52 viikossa ratkaistu	77 %	77 %	83 %
78 viikossa ratkaistu	87 %	87 %	92 %
95 viikossa ratkaistu	89 %	92 %	95 %
113 viikossa ratkaistu	98 %	98 %	98 %

Lausuntoasioiden käsittelyaikojen mediaani oli 2viikkoa (v. 2007 3viikkoa, v. 2006 3 viikkoa).

Rangaistustuomioiden tarkastusten käsittelyaikojen mediaani oli 5viikkoa (v. 2007 6 viikkoa, v. 2006 6 viikkoa).

Määrärahat

Oikeuskanslerinviraston toimintamenoihin oli talousarviossa ja II lisätalousarviossa myönnetty yhteensä 2 971 000 euroa (momentille 23.03.01, siirtomääräraha 2 v). Lisäksi vuodelta 2007 siirtyi 797 587,84 euroa vuodelle 2008.

Vuonna 2008 (vast. v. 2007) käytettiin 3 118 063 euroa (2 840 575,25 euroa), josta palkkamenojen osuus oli 2 446 972 euroa (2 294 928,85 euroa) ja muiden menojen osuus 671 091 euroa (545 646,60 euroa).

Valtioneuvoston kanslia hoiti osittain oikeuskanslerinviraston kirjanpito- ja maksutehtävät 30.12.2005 solmitun yhteistyösopimuksen nojalla.

Henkilöstö

Vuoden 2008 päättyessä viraston palveluksessa oli 37 virkamiestä ja kaksi sivutoimista esittelijää. Lisäksi kesäkuukausina virastossa työskenteli kaksi korkeakouluharjoittelijaa. Henkilöstömäärä on pysynyt viime vuodet samana. Tehtyjä henkilötyövuosia oli 37,98 (v. 2007 37,77 ja v. 2006 37,86). Myöskään henkilötyövuosien määrässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Vakinaisia virkamiehiä oli vuoden lopussa 33 ja määräaikaisia 4. Määräaikaiset virkasuhteet ovat olleet määräaikaisesti muualle siirtyneiden virkamiesten ja perhevapaalla olevien sijaisuuksia. Edellä mainituista 37 virkamiehestä yksi oli osa-aikaeläkkeellä, kolme osittaisella hoitovapaalla, muut kokoaikaisia.

Henkilöstön keski-ikä vuoden 2008 lopussa oli 45,61 vuotta. Naisten keski-ikä oli 45,92 vuotta ja miesten keski-ikä 45,12 vuotta. Naisten ja miesten keski-iässä ei ole havaittavissa merkittäviä eroja (keski-ikä v. 2007 45,12 vuotta ja v. 2006 46,24).

Ikäjakauma vuoden lopussa:

ikävuotta	2008	2007	2006
alle 30	1	5	4
30–39	12	12	10
40–49	7	8	5
50–59	13	10	11
60–	4	2	7

Naisia oli kertomusvuonna palveluksessa 22 ja miehiä 15. Ylimmässä johdossa ja keskijohdossa oli pelkästään miehiä. Muutosta edelliseen vuoteen ei ollut tapahtunut.

Vuonna 2008 vakinaisesta henkilökunnasta yksi on siirtynyt toisen työnantajan palvelukseen ja yksi henkilö työkyvyttömyyseläkkeelle.

Henkilöstö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan jakaantui seuraavasti: naisista 13 ja miehistä 11 oli suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon, naisista neljällä ja miehistä yhdellä oli alempi korkeakoulu- tai opistotutkinto. Viidellä naisella ja kolmella miehellä oli muu koulutus.

Sairauspoissaoloja oli vuonna 2008 noin 12 pv/henkilötyövuosi (v. 2007 18 pv/htv, v. 2006 11 pv/htv). Pitkien (4 päivää tai enemmän) sairauspoissaolotapausten määrä oli 22, 5 % (v. 2007 28,57 %) kaikista sairauspoissaolotapauksista. Työterveyshuollonnettokustannukset olivat 234,67euroa/htv (v. 2007 331,28 euroa/htv).

Toimintavuonna virastossa. toteutettiin työhyvinvointikysely (THB). Indeksien keskiarvot olivat koko viraston osalta seuraavat:

	2008	2006
Kiire- ja henkinen kuormitus	3,2	
Vaikutusmahdollisuudet	3,2	3,6
Esimiestoiminta	3,6	3,6
Tiedonkulku	3,8	4,1
Työilmapiiri	3,5	3,9
Työhön sitoutuminen	4,3	4,5
Henkinen työhyvinvointi	3,4	3,5

Sisäisen valvonnan arviointi ja vahvistuslausuma

Oikeuskanslerinviraston johdon valvontavastuu ja valvontatehtävät on säännelty oikeuskanslerinvirastoa koskevissa säännöksissä, työjärjestyksessä ja valtioneuvoston kanslian taloussään-

nössä, joka sisältää oikeuskanslerinvirastoa koskevia määräyksiä. Viraston johdon sekä osastopäälliköiden valvontatehtävät ja sisäisen tarkkailun toimintoketjujen asianmukaiset järjestelyt ovat keskeisin osa viraston sisäistä valvontaa. Sen avulla varmistetaan oikeuskanslerinviraston tavoitteiden saavuttaminen, omaisuuden turvaaminen sekä resurssien tehokas ja taloudellinen käyttö. Varsinaisen sisäisen tarkastajan määräämistä ei ole oikeuskanslerinvirastossa pidetty perusteltuna viraston pienen koon vuoksi. Tämä edellyttää erityistä tarkkuutta ja valppautta viraston organisaation kaikilla tasoilla.

Oikeuskanslerinviraston johto on arvioinut, täyttääkö sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta sille talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet ja todennut, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttää sille säädetyt vaatimukset.

Oikeuskanslerinviraston toiminnassa ei ole havaittu väärinkäytöksiä.

Olemme tänään hyväksyneet oikeuskanslerinviraston vuoden 2008 tilinpäätöksen.

Helsingissä 16 päivänä maaliskuuta 2009

Jaakko Jonkka
Oikeuskansleri

Nils Wirtanen
Kansliapäällikkö

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. (09) 16001 | (09) 57811
f. (09) 1602 2165
s-posti kirjaamo@vnk.fi
www.vnk.fi/julkaisut